

tñ si postea recorder de illo tunc ipm confiteri. Et id qñbz
 tenet anqñ ponat se ad celebranduz diligēt dē oratione
 cōfessū suū si sit ī peccō mort. ul. ne eia pceptū bñi
 paulū dicit. Probat. i. excommet seipm hō. et de pa
 ne illo edat. et de calice bibat. Si aut aliq existēs
 ī peccō mort. id ē q recorder exponat se ad celebranduz
 anqñ **excommet** aliq mō cōfessū suū credo q peccat q
 ē transgressor pcepti apostolici dicti. f. illi probet se ipz
 hō. q. **Ex** mō. aliq pōt ē ī peccō mort. i. q recorder
 dē **excommet** aliq mō. peccm commississe. Et tūc aut
 iste hē tā copā cōfessoris aut nō hē. si hē copā cōfē
 soris tñqñ anqñ celebrat cōfiteri. et nō cōfiteat peccat
 mort. nō sufficit sibi cōfessio gñalis q sic ipnapio
 misse. qz illa cōfessio extēdit se solū ad peccā venialia
 et nō ad mort. et maxē ad illa de qbz hō recordatur
 si aut talis nō hēat copā cōfessoris aut immet
 sibi necēssā celebrandi. aut nō. si immet sibi necēssā
 celebrandi puta qz ē curatus. et ē dies dñici. ul. aliquo
 dies solēpnis et populus sibi commissus iult audire missaz
 et erit scandaluz ī populo si iste nō celebrat. ul. forte
 aliq parochianus suus ē infirmus periculose. et expit
 istuz q dēt sibi corpus x. et iste nō hē hostiā cōsecratā
 quā dēt sibi. ut immet sibi aliqua alia necēssā legipā
 celebrandi. sic sē nuptie. ul. aliqd tale. In istis casibz tenet
 cōfiteri et pētere de peccō suo. et ē ī pposito cōfiteandi ipz
 qñ hēbit opportunitatē ut dicat missa suā ī nom dñi
 qz xpl. q. ē sumus sacerdos absoluit cū. et cōfiteat postea
 qñ hēbit copā cōfessoris. si atq sic ut dēz ē existit
 ī peccō mort. nō immet necēssā aliq leuipā celebrandi
 nullo mō expōat se ad celebranduz. Quia absq dubio
 si celebrat mortalissē peccat. **Sz** pone aliq sacer
 dos accipit pñatē ab aliquo ut dicat missa de requiz

Hi. i. sacerdos accipit
 pñatē ab aliquo ut dicat
 missa de requiz pñatē
 celebrare cōm ī peccō
 mort. absq hō q cōfē
 aut qñ nō hē copā
 cōfessoris

Nūq̄ talis sacerdos h̄t necētatē legiptiāz celebrandi.
ita q̄ possit celebrare exstet i p̄ccō mor̄. absq̄ h̄ q̄ cōstituat
q̄n̄ nō h̄t copīā cōfessoris dico saluo meliori iudicio. q̄n̄
m̄ uidet q̄ nullus d̄z accipere p̄canāz p̄o dicēdo missā. ita
q̄ sit intēcio sua q̄ missāz equiptanē p̄cāo p̄cānie. q̄
q̄ s̄m̄ q̄ d̄c apl̄s. si quāha uobis seminam̄. nō ē mīz
si sp̄lia m̄a metam̄. nō ē phibitū q̄ sacerdos p̄o substatatō
uite sue nō p̄cāo misse recipiat p̄cānia ab eo p̄o q̄
d̄c missāz. Et max̄ q̄ sacerdos nō h̄t sufficiētāz nēdūc
p̄o substatatōe uite. Et nūq̄ talis receptio p̄cānie
ē negatō legiptiā celebrandi exstet istūq̄ exstet i p̄ccō
mor̄. possit d̄c missāz sine p̄ccō sine h̄ q̄ cōstituat
si nō h̄at copīā cōfessoris. dico saluo iudicio meliori
q̄ ut sacerdos aut ē colligatus rē b̄nificij sui collati p̄o
p̄ore ul' p̄illiz q̄ h̄t iul' patronatus iul' b̄nificij sui collati p̄o
cedūz qualibz die missāz sic s̄ illi q̄ h̄nt vicinias p̄o
petuas in aliq̄ eccl̄a. Et de tali idē videt d̄c d̄c h̄t d̄c
sup̄ de canato cū immet necētatē celebrandi. q̄ si cōter
rat ex penitētia de p̄ccō suo ē sit i p̄ccō cōstituat ē ce
lebrat i noīe d̄ni. ē cōstituat q̄n̄ occurrat sibi cōfessor.
Aut istū sacerdos recipit p̄cānia p̄o dicēdo aliquā missā
sinḡ sic s̄ multi q̄ recipiūt p̄cānia p̄o missis rogatis
sicut p̄o una missa ul' p̄ pluribz de roḡs ul' de p̄ccōs ut
de b̄ta maria. ul' de infirmis ē q̄ de alijs. Et de isto dico. q̄
nullo mō exstet i p̄ccō mor̄. anq̄ cōstituat d̄z se exponere
ad dicēdo missā q̄ p̄cānet mor̄. i dicēdo n̄ exstet i tali sta
tu d̄z recipere p̄cāniaz p̄o dicēdo missāz statū vmo d̄z se exai
sine dicēdo. amice. ego nō sū b̄n̄ dispositus p̄o nūc ad di
cendūz missāz s̄ q̄n̄ deus uelit q̄ ego sūm b̄n̄ dispositus
libet̄ facia q̄ petis. itari p̄cā m̄. ē si aliū istat̄. petat
q̄ statū dicat missā si recipit p̄cāniaz restituat statū. ē nullo
mō exponat se ad celebrandū. Dixi ē si deservando
Quis ē qualis d̄z ē missar̄ misse cui nō est prohibitiū

celebrare qd dicitur per aliquos religiosos qbz fm statuta
 sue religionis inhibet qd no celebret qd diu sit i aliqb
 penitentijs ex qbda peccat pccat. Sed nūq angelus pot. *Nūq angelus pot.*
 ēē mīqziter illius sacri. i. nūq angelus pot cōsecrare *cōsecrare*
 dicendū qd angelus neqz hūmānū neqz malū pot qbz
 cōsecrare. qz nō ē suscepti caritatis sacerdotalis aut
 rō ē qz caritas sacerdotalis presupponit caritatem bap
 tismale. vñ nullus pot ordinari in sacerdote n sit bap
 tizatus. Arguit qd doc sic. Nullus pot suscipere carita
 tēz sacerdotalē nisi sit baptizatus. s. angelus nō pot
 baptizari. qz illi q baptizant. qbz q aspersionē aqua
 angelus aut nō pot aspergi aqua. ai nō sit res cor
 pora. qd angelus nō pot baptizari. & pōis nō pot
 in sacro ordinari. Et si dicat qd l3 angelus nō sit res
 corpora tñ pot assumere corpus. & sic pot in illo bap
 tizari sic aīa realis nō ē res corpora. & tñ baptizatur
 in corpore. Sciendū qd nō ē ite. qz alit vnt animā
 corpori. & alit angelus. qz aīa vnt corpori ut forma
 mobili. Angelus aut nō vnt sic s. solus ut motor.
 mobili. Et aīa baptizato corpore baptizat nō aut an
 gelus. qz aīa & corpus fuerit vni suppositūz nō sic
 angelus cū corpus quiescitūz affirmat. Et id euz fm pbz
 i pbe. metaphisice actiones sint suppositoꝝ aīa baptizato
 corpore baptizat nō aut angelus. 2. q. & pōis aīa pot
 suscipere caritatem sacerdotalēz nō aut angelus. qz an
 gelus cōsecrare nō pot. Sed nūq angelus pntant unā
 hostiaz dicēdo eā ēē cōsecratāz. Nūq illa hostia d3 aduari. *Nūq si angelus*
 Dicendū qd si angelus nobis pntant eā nō ēēt add. *pntant unā*
 imda. & rō ē qz angelus malū teste saluatore mō.
 doc ē. & pī mēdaq. & sep nitit deape hoīes. qz nūq
 d3 sibi gradi n cōstant pro arto. qd ēēt rite cōsecratū
 Sed si angelus pntant eā ēēt adduāda pō ē qz angelus
 bonus ē sep uerū. & ueritatē alūpnus. & sep nititū.

*Nūq si angelus
 pntant unā
 hostia dicēdo eā
 ēē cōsecratā d3
 aduari*

ad huius saluatores. et id sepe de libi credi. vix quod ut dicitur
apostolus. Angelus malus sepe transfigurat se in angelum
lucis. semper hostia ab angelo putata. Et ad idem dicitur. Abdi-
cat. si si e ritē cōsecrati n cōstmet pōcuto qd esset
angelus bonus

De materia Eucharistie. c. ii.

Panem sacrum missile est. dicitur. vix panis et vinum. et
res quod ista duo sunt materia huius sacri est. quod illud sa-
cramentum ordinatur ad spirituales nutritio. Hic autem
sacra nutritio corporalis consistit in cibo et potu cor-
poralibus. et panis habet maxime rationem cibi et vinum habet
rationem potus. Ista nutritio spiritualis consistit in cibo et po-
tu spiritualibus. et id in isto sacro datur corpus christi sub
specie panis in cibo et sanguis christi sub specie vini in potu. et
ita dicitur ipse in metaphysica. 10. vi. ubi dicitur. Caro mea uere
est cibus. et sanguis meus uere est potus.

Panis de tritico aqua elementaliter coactus dicitur panis. quod

an in alio pane
tritico possit coacti

no pot coacti in
aqua simpliciter.

an in alio vino
de uite possit celebrari

et sumit de hunc
entur

in ipsa non potest coacti corpus christi. dicitur et de tritico. quod in
alio pane. sicut in pane de saligne. vel de ordeo. vel de quacumque
alio grano. non de tritico non possit celebrari in missa. dicitur
et aqua elementaliter coactus. quod est quod panis est de tritico
si est coactus cum alia aqua. vel cum alio liquore. sicut in vino
vel cum lacte. vel cum aqua rosata. et de aliis vniuersaliter
et non est coactus cum aqua simpliciter. et tali pane non possit
coacti corpus christi. Sacramentum autem quod ex precepto et usu. Ro. 6. 6.
quo disponit dominus omnia ecclesiarum mater. et magistra.
Et id omnes ecclesie libi tenent. mater et magistra dicitur in omni
obedire. panis de quo coacti corpus christi. dicitur et agnoscitur
quod si ex vi sacri in pane firmamento possit coacti corpus
christi. nihilominus. quod in pane firmamento celebrare mortu-
orum peccata. et est contra primordium. Notandum autem. quod vinum
quod est materia huius sacri. dicitur et vinum de vite. quod in alio vino
sic in vino malorum. quoniam vel mortuorum. vel promeritorum
et quacumque alio vino. non in vino de vite non potest celebrari.

Panis mutat spiritus manducatorum colore
Sed non est talis qualis scit in ore
Res occultat. quod quod si uideatur
fortiter ab omni et manducant timens
Tunc potest scire de christi corpore signat
Prima huius carne scit scire sepulchrum
Tertia inuictis. huius est sanguine tinctus

Notandum q̄ in aq̄ueto ul' in aceto nō pōt cōsecrari. et
 intellige de aceto q̄ ē oīd acatū. q̄ i vino aliq̄tūlū
 aceto dō possz bñ cōsecrari. h̄ nō debet q̄ possz h̄re gl'nd
 vīnū. et rō ē q̄ nō s̄t eiusdē sp̄s cū vīno. q̄ h̄eant
 g'ial' iūritutē. In multo ē. possz cōsecrari. cū credo
 q̄ melius ē q̄ expectetur q̄ sit bñ defecatus cū mū.
 sūz rō sūe limositatis p̄p̄ possz bñ euelli. q̄n aliq̄n
 de eo remaneat i uase. rō q̄ ista duo. s. panis de tritico
 et vīnū de uite s̄t mag' mā hui' sacri q̄ aliq̄ alia duo
 ē ita potissima. q̄ xpi i statuit istud sacm̄ ista mā
 celebrari. Si v̄z in alia mā instituit. illa mā cōt' p̄p̄
 mā ist' sacri. s. cōgruet xpi i ista mā mag' instituit istud
 sacm̄ celebrari q̄ in alia. q̄ effectus corporales panis
 et vīni max' sp̄ual' cōducunt hunc sacro panisq̄ habet
 nāl' cōfortare iux' illū p̄lāmū. panis cor' hōis cōfortet
 vīnū h̄t ē letificare iux' illud eīdē. vīnū letificat cor'
 hōis. et istud sacm̄ digne sumēdū sp̄ual' confortat
 ne i uia hui' mūdi deficiat. idō uocat' viaticū. i. viatorū.
 cōfortat' et letificat. Et idō uocat' eucharistia ab eu q̄
 ē bonū. et caris q̄ ē grā. q̄i bona grā. que signē h̄ntēz
 letificat sic et panis ex mltis granis cōficiat' et vīnū ex
 multis racemīs cōfluit. sic ip̄ caput corporis et sanguis
 xpi fideles ad iūicē sp̄ual' vniūt'. Idō uocat' cōmuniō
 a cōm q̄ ē sil' et iūmō. q̄i sil' vīnō. p̄p̄ ē xpi cōpuit se grā
 nō frumētū dicit' Jo. p̄p̄. Nisi granū frumētū cadet. et
 comput' et se iūit dicit' Jo. p̄p̄. Ego sūz iūit. Et idō
 cōgrue sacm̄ corporis et sanguis x' i vīno de vite. et
 ip̄ane de tritico celebrat'. Et q̄ fructus. q̄ ha aqua nō
 sit de v̄ntiā mē hui' sacri. cū d̄z admisceri vīno i calice
 s. i modica q̄titate. q̄ aqua significat p̄p̄lū. iux' illud
 Jeremie. aque multe p̄p̄lū multū. idō mixtū aque
 cū vīno i calice. significat vniōnē sp̄ualēz x' et p̄p̄lū.
 q̄ sit iūitū hui' sacri. S. nūc sacros possz i q̄cūq̄ q̄t'
 atate. et ista mā cōsecrare dicit' alij doc. q̄ nō. s. solūz

an i aq̄ueto ul'
 aceto possz cōsecrari

An i multo possz
 cōsecrari

Qu' panis de tritico
 et vīnū de vite s̄t
 mag' mā hui'
 sacri

Vñ dñ Eucha-
 ristia

Vñ dñ cōmō

Qu' significat mixtū
 aque cū vīno i calice

Nūc sacros possz
 cōsecrare i mag'
 q̄titate de mā hui'
 sacri

q̄ta sufficit sibi et p̄pto sibi cōmissio. quoz rō ē qz cū idō
 sacm̄ q̄d dmet ad usū fidelit̄ sacerdos nō pōt plus cō-
 secare n̄ q̄tuz suffic̄ usū fidelit̄. Alij aut̄ doc. dnt̄ qz
 nō ē determinata q̄tital̄ vitaz p̄ sacerdos nō possit cōsecare
 de pane et de vino p̄ma i q̄tital̄ qz q̄titalitate p̄ntinet
 sibi panis et vini i tāta q̄titalitate posse cōsecare. at cū
 forma cōsecantōis ponat̄ istud p̄nomen demonstrat̄
 hic hec. hoc. op̄z qz mā cōsecanda obisat̄ oculis
 sacerdotis. vñ dnt̄ qz sacerdos ex̄ns in altari nō possit
 cōsecare totū panē q̄ ē i platea n̄ totū vinū q̄ ē in
 calario. s̄ totū panē et totū vinū qd̄ sibi offert̄ i q̄ta
 aqz q̄titalitate cōt. posse cōsecare. Et rō qz si p̄ma op̄io
 cōt̄ uera. sequit̄ qz sacerdos ex̄ns in deserto nō possit tot
 hostias cōsecare quot possit ex̄ns i vna magna ciuitate
 Nec ē sacerdos s̄p̄ possit tot cōsecare. quot possit sacr-
 dos ciuitatis. que oīa s̄ absq̄ rōe dicta. Et r̄ndet̄ ad rāz
 alioz et dnt̄ qz diffū ē it̄z idō sacm̄. et alia sacra. Hā-
 cētia alioz sacerdotū cōstitit in dispensatōe et vñ mat̄
 sic cētia bap̄. cōstitit in asp̄ic̄ aque et platee forme
 et ita ē de alijs sacris. S̄ cētia sacri eucharistie cōstitit
 in cōsecantōe mat̄ie et nō i usu ei. qz p̄bto. qz nūq̄ ho-
 stia cōsecrata s̄mmeret̄ adhuc uiz cōt̄ sacm̄. Et ad-
 d̄ sacerdos nō debeat cōsecare n̄ tot hostias quot sūt
 sibi et p̄pto suo necat̄ cū si cōsecare mille millia cōnt
 omēs cōsecante. Sole et ab alijs circa istā māz talis
 q̄stio mouet̄. si cōnt̄ hic xij. hostie cōsecande et sacr-
 dos credet̄ cōt̄ n̄ xij. nūq̄ omēs xij. cōnt̄ cōsecante.
 Ad hoc r̄ndet̄ dñs bartholom̄us archiep̄s. ep̄scopellanus
 maḡ in theologia i quodā quodh̄ suo et dīc. p̄ aut̄ istū
 sacerdos intendit cōsecare omēs hostias q̄st̄ an̄ se et quot
 sūt tñ nō audit̄ qz sūt n̄ xij. et tūc dīc qz cōt̄ s̄ cōsecante
 Aut̄ intendit p̄ualē cōsecare xij. et nō pl̄ms. et nō
 determinat̄ qz sūt it̄z xij. et tūc dīc qz nulla ē cōsecantō
 qz cū quolibz sit cōsecantibz ita una sūt alio. et sacerdos

Nūq̄ si sacerdos h̄nt
 m̄ se xij hostias cō-
 secandas. credet̄
 eas cōt̄ n̄ xij. s̄ cōt̄
 xij cōsecante.

nō determinat se magis ad ista q̄ ad alia. quia rōne
tu dicit q̄ ista nō est cōsecrata eadē rōe. ego dicit q̄
nec illa q̄. p̄terit dicit quare neutra erit cōsecrata
vñ qñ sacerdotes h̄t cōsecrare plures hostias nō d̄z se de-
terminare ad certūz nūz. S̄ d̄z h̄t̄ intencōz ut cōse-
cret q̄cūq̄ ē ante se. Et ista sufficiat de m̄a Eucharistie

De forma Eucharistie

Omniz sacroz forme cōsistūt ī verbis certis
et determinatis. Et ideo forma sacri eucharistie
in aliquibz uerbis limitatis cōsistit forma istī sacri. Sa-
ciendūz q̄ ī missa s̄t quedā uerba que s̄t de solēpnitate
tñ. et quedā de necessitate. Verba que s̄t de solēpnitate
sūt illa que solū faciūt ad ornatiū. et ad quedā decorū
missę sicut s̄t p̄fese. et aliqui p̄fusi q̄ dñr̄ infra Gl̄a
in excelsis deo. et ih̄s sanctus. et infra agnus dei. Et ista
nihil faciūt ad certūz missę. ymo credo q̄ qñ d̄z ē
ymō deberēt dimitti. uel ad minūz abbreviari. q̄z plus
p̄ficiat ymo q̄ talia cōmūa. cū ista mulcēt aures ymo
medeāt lēgoribz cordibz. Verba que s̄t de necessitate
p̄cepti s̄t illa que directe s̄t de offō missę. Sciendūm
aut. q̄ dñs ē nēcitat q̄ quedā ē nēcitat sacri. et quedā
ē nēcitat p̄cepti. In missa q̄ quedā uerba s̄t de nēcitate
p̄cepti. quedā de nēcitate sacri. de nēcitate p̄cepti
s̄t oīa illa uerba que a b̄to Petro ap̄lo. et ab alijs similibz
pontificibz successoribz suis fuerūt instituta dicit ī missa.
De nēcitate uō sacri s̄t illa que x̄ps in cena protulit
cū sacm̄ instituit. et ē diffin̄ mē ista uerba q̄z si q̄
dimittit illa uerba que s̄t tñ de nēcitate p̄cepti. et
dicit illa que s̄t de nēcitate sacri. et h̄t̄ intencōz cō-
secrandi cōsecraret tñ mortaliss̄ peccator. et ess̄ qñ
iuss̄ p̄niendus. si aut̄ dicit oīa illa uerba que s̄t de

In missa dñs ē
nēcitas

2.
necitate precepti. & dimittit illa q̄st de necitate sacri
q̄stiaq̄ intendit consecrare nullo mō tñ consecrare. Cū g̃
& sū p̄lm forma sit que dat ē rei. & sine qua res ē
nō pot̄ manifestari. & illa sola uerba q̄st de necitate
sacri sūt for̄ hui⁹ sacri. Ita aut̄ uerba q̄st ad for̄ cose
cratiois corporis sūt hoc. hoc ē corpus meū. Sādū
aut̄ q̄ uiz nō ē de necitate sacri. q̄z pōto q̄ q̄st sacros
cū tantū consecrandi profere ita uerba. hoc ē corp⁹ meū
ē nō dicit̄ q̄z uere consecrare. Varii aut̄ opporteat q̄
precedat aliqua uerba que sūt de integritate forme.
Notandū q̄ magis. sō. scōtis i suo. q̄. dicit q̄ oīa illa vba
in illo loco. Qui p̄dicat q̄ patet̄. & Includit̄ in eoz ad
illuz loqz. Sūti mō. & excludit̄ it̄ necia ad for̄ mag
consecratiois corporis. & rō sua ē. q̄ sacerdos consecrare
profert uerba consecratiois i p̄. x. oppz g̃ q̄ uerba consecra
tiois precedant aliqua uerba p̄que demōstrat̄ q̄ sacerdos
loq̄t̄ i p̄ x̄ illa aut̄ sūt illa uerba. Qui p̄dicat̄. & q̄ de ne
cessitate oppz q̄ illa uerba precedat̄. et istud declarat̄ i p̄
p̄ tale q̄. Si alius dicit̄ dico xpm̄ vhm̄ ministrū fuisse
circūcisionis. Inet̄z ēt uariū illud uerbu fuisse dictū a bō
Paulo. Si i p̄ dicit̄ Paulus dicit̄ dico vhm̄ x̄. & tūc
ē tūc tūc audicabz cū illud uerbu ēt dictū ab bō
Paulo. sūti i p̄p̄to ad hoc q̄ denotet̄ q̄ sacerdos dicit̄ illa
illa. s. h̄ ē corp⁹ meū. i p̄ x̄. oppz q̄ precedat̄ aliqua uerba
p̄que dat̄ intelligi q̄ xps̄ dicit̄ illa uerba. hoc ē. & Ita at̄
illa sūt. Qui p̄dicat̄. & Alij aut̄ doc. dnt̄ ut dēz ē. q̄ duplex
ē necitas. s. necitas sacri. & necitas precepti. Dnt̄ g̃ q̄ d.
necitate sacri. sūt tñ ista q̄ uerba. hoc ē corpus meū. q̄
cū istis q̄ uerbis sūt consecratio. si sacerdos dicit̄ ea aī tēte
obsecram̄. Quā at̄ alia sūt tñ de necitate precepti. q̄ si facit
dimittit̄ aliq̄corz mor̄. p̄cat̄z nihil omnī consecrare
& uidet̄ ad rōz suā q̄n dicit̄ q̄ sacerdos consecrat̄ loq̄t̄ i p̄ x̄
& rō oppz q̄ dicat̄ aliquē uerba p̄que denotat̄ q̄ loq̄t̄

Utrū aut̄ si sacerdos obli
consecrans dimittit̄. cū
consecrat̄

ipse x. dico qd istud de neitate sacri no requit. Sz suffie
 intentio sacerdotis intedctis loq i p x. a ppa ista uerba
 hoc e. q. satis ondui q. sacerdos no loq i p x. q. nullus
 audit q. sacerdos uelit dñe q. illud sit suuz corp pmissio
 q. i p x. cui illud e corp. Dicendu e q. q. fñi cōsecratio cor.
 poris x. pñcti cōstitut i uerbis h. e. q. de hoc at q. demō
 strare istud pronomen. demōstratiuuz hoc. ai dñ. h. e. q.
 e mag. dubitatio. Ad hoc aut dñent aliq. doc. q. istud
 pronomen hoc demōstrat corp x. Alij dñent itaz panis
 Sz istud salua reuerētia dicēti nō ē uer. Et arguo sic
 q. col. fm. finaz omz doc. a fm. ueritatē uerba sacra
 mētalit. efficiūt illd. qd significat. Sz uerba pñcti f. hoc. e. q.
 nō efficiūt q. corpus x. sit corpus x. q. anq. illa uerba pro
 ferent corp x. erūt corp x. n. efficiūt q. panis sit corp
 x. q. e. falsa. panis ē corp x. q. istd. pronomen h. nō demō
 strat corp x. n. itaz panis. a p. h. dñt aliq. q. istud pronomen
 h. nihil demōstrat. q. dicāt reatatiue a sacerdote. a. id
 istud pronm h. nō tenet demōstratiue. h. morali. tñ. Sz
 istud nihil ē dictū. q. nō tollit difficultatē. q. h. ista uerba
 dicāt mō reatatiue a sacerdote cōsecrate. tñ xpl cōsecrat
 in die cene nō dñt ista uerba reatatiue. Et id qm dñt ista
 uerba. istd. pronomen h. aliq. demōstratiue. Et id quēd
 qd demōstrat tñc. e. remanet eadē difficultas q. pñcti a. id
 dicāt aliq. q. istd. pronomen h. nō demōstratiue demōstrat
 h. demōstrat aliq. idē demōstratiue. Vñ qm dñt hoc ē corpus
 meū ē sensus h. qd cōtinet s. istis pñctis pñctis tñc q. dñt
 uerba ē panis. q. corpus x. nō caput ibi. e. q. corpus x. nō
 caput n. post pñctis vltie sillab. f. vñ q. si qm dñt h. e. q. sit
 sensus q. illd. qd cōtinet s. illis pñctis sit corpus x. q. ē falsum
 Dicēdu q. ista pñctio h. e. q. h. e. q. quilibet alia dñt tota
 pñctio nō ē pñcti n. pñcti sensus gnāt iāno auditoris
 Et idcirco nō ē iudicandū de. e. ueritate quousq. sit tota
 prolata cōstat at fm. fide q. illd. q. cōtinet s. illis pñctis
 post prolataz vltie sillab. ē corpus x. Et id uerū dicāt

q[uod] illud h[ic] demonstrat illud q[uod] co[n]uenit s[ibi] illis q[ui]bus quodcuq[ue] sit
illud. et ita sufficiat de for[ma] co[n]secratio[n]is corp[or]is.

¶ T[er]cia for[ma] co[n]secratio[n]is sanguinis. Sciendu[m] q[uod] i[n] q[ui]bus uerbis
co[n]sistit for[ma] co[n]secratio[n]is sanguinis e[st] du[bi]u[m] op[er]atio[n]is. H[ic] s[en]tentia
¶ h[ic] formalis de agno[n]da s[un]t sequacel d[ic]it q[uod] for[ma] co[n]secratio[n]is sanguinis
co[n]sistit i[n] his uerbis. Hic e[st] calice sanguis mei noui et et[er]ni
testi m[er]it[um] fidei. q[uod] pro uobis et p[ro] m[un]do effundet i[n] r[ati]o[n]es
p[re]tor[um] ita q[uod] o[mn]ia ista uerba s[un]t de e[ss]entia for[me] et q[uod] aliq[ui]d istoz
dimittet n[on] facit. Et r[ati]o sua e[st] ita q[uod] de e[ss]entia e[st] i[n]tegru[m]
tate aliquid p[ro]p[ri]etate n[on] solu[m] s[ed] s[ub]iectu[m] et p[re]dicatu[m]. S[ed] e[st] et
que s[un]t de t[er]minat[i]o[n]e ista p[re]dicati sanguinis s[ub]iecti. S[ed] ista uer-
ba noui et et[er]ni testi et i[n] p[re]tor[um] s[un]t de t[er]minat[i]o[n]e i[n] p[re]di-
cati sanguinis mei. q[uod] o[mn]ia s[un]t de e[ss]entia for[me]. Mag[is] aut[em] hen-
ricus de quadano. et s[un]t sequacel d[ic]it q[uod] i[n] istis uerbis t[er]m[in]at
hic e[st] calice sanguis mei. co[n]sistit for[ma] co[n]secratio[n]is sanguinis. et
istis uerbis d[ic]it statu[m] e[st] i[n] sanguis. Alia aut[em] ista. que sequit[ur]
s[un]t noui et et[er]ni testi et n[on] s[un]t s[ed] i[n] istis de e[ss]entia for[me] n[on] de ne-
cessitate facit. s[ed] solu[m] de necessitate p[re]cepti. Vbi q[uod] dimittet
aliq[ui]d istoz uerboz noui et et[er]ni et q[uod] p[ro]p[ri]etate n[on] t[er]minat
co[n]secratio[n]em et r[ati]o istoz e[st] ita q[uod] p[ro]p[ri]etate sacramentalis n[on]
s[un]t de necessitate facit n[on] illud q[uod] efficit. S[ed] e[ss]entia sanguinis
e[st] i[n] isto sacro d[ic]it et explicat s[un]t p[er] ista uerba p[re]dicat
hic e[st] calice sanguis mei. Q[uod] i[n] istis uerbis p[re]dicat co[n]sistit for-
co[n]secratio[n]is sanguinis q[uod] istaz op[er]atio[n]is sit p[re]tor[um] facit me-
n[on] s[un]t p[ro]p[ri]etate t[er]minat[i]o[n]e reputo s[an]ctior[um] et ad u[er]b[um] co[n]f[ir]m[an]da
adduat s[un]t b[ea]t[us] de g[ra]mato q[uod] electus d[ic]it m[od]o b[ea]t[us] alarius
i[n] e[ss]entia i[n] correctorio suo q[uod] mag[is] h[er]m[an]az talia duo s[un]t
p[ri]m[us] q[uod] sacerdos i[n] missa n[on] o[n]dit p[ro]p[ri]etate sanguinis adorand[um]
q[uod] i[n]q[ui]s co[m]pleuit o[mn]ia uerba p[re]dicat. hic e[st] calice et i[n] r[ati]o[n]es
p[re]tor[um] et statu[m] d[ic]it his uerbis elleuat calice o[n]dit sanguis
et p[ro]p[ri]etate adorand[um] quo i[n]q[ui]s co[m]pleuit o[mn]ia uerba p[re]dicat
s[ed] hic e[st] calice et q[uod] t[er]m[in]at e[st] co[m]pleta co[n]secratio sanguinis et n[on] an-
¶ S[ed] signu[m] e[st] q[uod] b[ea]t[us] Ambrosius q[uod] e[st] unus de q[ui]bus doct[ri]nariis
p[ri]ncipalib[us] eccl[esi]e i[n] missali suo s[an]c[t]is o[mn]ia uerba p[re]dicat

auris h'is q' de intentione b'ni ambrosij fuit q' oia p'bast
de for' cōsecratiois sanguis. Iudicio aut' meo p'uo istud uidet'
eē de scētō illi' d'ere. d' e'le. missa. Cui m'ante. Cuius
isti d'ere. ē ista. Quidā e'z ep'us attendēs a m'ndens
q' i nullo eu'glio'z i'uit' q' aliq' eu'ag'io'z p'oluit'
ista uerba. mysteriū fidei m'nibatur q' fuit ul' fuit
tante audacie q' ausus fuit uerbu' sacramentalib'
i' t'pōne uerba ista. e' s' hoc cōsulit d'z p'p'a. Et cō
stat q' intentio sua erat q' illd' cō' de integritate for'
alio q'stio sua e'et nulla q'z eodē mō possz quere de s'ibz
il'lo toti' amoniz. e' p' nō r'phendit euz de questio'e
illa. p'mo cōmēdat. q' uidet q' oia ista illa s'it de'it'gri
tate forme. Et q' d'c' sit de ueritate istaz op'monūm
cōsilio tū cūcūqz celebrati q' dicat oia u'ba s'imo cō
t'extu e' actuali intētē quata p'olit cōsecamēdi. S'cūduz
aut' q' p'ista uerba ista for' t'angūt. q' b'nificiū quere
ap'm' ap'assio'e x' cui' passiois istud sac'm ē rememora
tiūz s'm' il'lu'z apli. p' ad cor'inth. d'ic'it' q' uoc'at'iqz m'a
ducabit' panē hūc. e' calicē bibet' mortē d'ni amittā
bit' (Primus effectus. siue b'nificiū passiois x' ē p' p'p'az
s'm' a'p'otatē diaboli librati. Et istd' t'angūt i' for' sac'm
cū d'r. calicē sanguis. Sicut e'z filij isrl' fuerūt de potatē
e' uirtutē phar'is p' sanguinē agni pascalis librati. Ier
p'p'us fidelis ē a potatē demonis libratus p' sanguinē xpi
s'm' q' cōfiteb' b'ni. s'o. in apocalip. d'ic'it' de xpo r'ede
misti nos deus in sanguine tuo. S'cūdu' effectus
siue s'm' b'nificiū quod r'ap'm' p'passio'e x' ē p' p'p'az
s'm' celestis gl'e heredes f'eti. Et istd' t'agit in for' ista cū d'r
nōm e' et'n test'i. sic e'z p'r cōdēns t'ellm' filios heredes
instituit. sic xps nōm t'ellm' ordina's fideles instituit
heredes gl'e p'radisi. Et istd' t'ellm' fuit i'passio'e sua cōfir
matiz. q' t'ellm' morte testatoris cōfir'mat'. Et hoc ē q'd
d'ic' b'ni paulus ad e'br'os d'ic'it' d'x nōm t'ellm' mediator

Quatuor b'nificia
q' rap'm' ap'assio'e x'

1° mū b'nificiū

2° mū b'nificiū

Et ut morte iterueniente repromissioz capiat quocati st
sugne hereditatis. Scienduz aut q lex euagelica dr no
uuz q eternuz testm ad distinz legi molaice q fuit testm
uclit. a transitoruz. e dr notuz. q noua promittit. hz
celestia. que nuq legi fuisse promissa i ueti testm. hz soluz
tpalia bona. Et id q bona tpalia transitoria st. Ideo testm
uclit fuit transitoruz. hz q bona celestia eterna st. Ideo
testm nouuz uocat eternuz. q fuit nouo mo institutuz
Lex v3 molaica fuit instituta cū sanguine animaluz fm q le
git e recitat aplūs in epla ad ebrvōs dicit q postq mor
tes scriberat legē in libro e legerat corā oī ppo aplō
librū e ppter sanguine dicit. hic ē sanguis testm. Et lex
euagelica fuit instituta mediāte sanguine x fm q dicit
ide xpi dicit. hic ē calice nouuz testm i meo sanguine
e istuz rēz tāgit aplūs ad hebreos dicit nō v3 p sanguinē
hircorū aut uulorū. s3 p propriū sanguinē itruuit semel
in sancta eterna redemptioe iūcta. Et ideo nouū testm
diator ē. Tercius effectus huius tertii bñficiū. quod
p passioē x p apm ē q p piaz sumū de fide catholica itor
nati. Et istud tāgit in for illi sacri. cui dr misterii fidi
hic v3 fm q dicit bñs Ambrosius i libro quocat exameron
sanguis extructus de sub ala dexte colūbe ualet ad illumina
dos oculos corporales. ita sanguis x qui exiit de latere
dextro ei pendentis in cruce uale ad illuminandos
oculos aīe ad credenduz ea que st fidei. e in huius signa
vllū templū qd occultabat ea que erāt in hā sancta scōz
fuit i passioē x scōssimū in signū q ea que erāt ocul
tata et uellata sub umbra legi e ppter erāt manife
sta e uelata. Quātu effectus huius quātu bñficiū
qd p passioē x. suscipim? d p piaz sumū apocā emū
dati. et hoc tāgit in for illi. cui dr. i remissioz peccōz
et de hoc loq bñs. 3o. i apocā. dicit dilexit nos
e lauit nos apocā mīl in sanguine suo. Ex his patet

Teratū bñficiū

No.

q. m. bñficiū

qd forma consecratiois corporis x̄i consistit p̄xale i his uerbis
 hoc est corpus meum. forma uero consecratiois sanguinis consistit
 in his uerbis. hic est calix sanguinis mei noui et eterni etc.
 usq; ibi i remissione peccator. Et si alius querat p̄l dubit
 qd in for̄ sanguis nō dī hic ē sanguis meus sic in for̄
 corporis dī. hoc ē corpus meum / p̄t. dicit qd cā huius ē ista
 hoc ēz sacm̄ ordiat ad usq; fidelit. qui usq; ē spūalis
 et sacramentalis mādication q̄tuz ad corpus. et spūalis et
 sacramentalis potus q̄tuz ad sanguinē. Et qd homines
 magis abhorret bibē sanguinē qd comedē carnes. Ideo
 ad remouendū errorē nō dī ifor̄ consecratiois sanguis
 hic ē sanguis meus. sic dī hoc ē corpus meum. S; dī hic
 ē calix sanguinis mei. et ē ibi quedā figura qua uocat
 grammatici metonymia. qm̄ s. p̄t cōtine pro cōtento
 qd dī bibatis istud ual. uini. qz nō ē sensus qd hō bibat
 ual. s; qd bibat uinū. sic qm̄ dī hic ē calix sanguinis
 mei nō ē sensus cōiuncti uerborū s; ibi calix qd amē
 erat ibi. s; qd sit ibi sanguis x̄i. Si alius ē dubitaret
 qd in for̄ consecratiois corporis nō dī hoc ē corpus meum
 qd pro uobis tradet. sic dī in for̄ consecratiois sanguis
 qd pro uobis effundet. cū ita corpus bñ fuit traditū pro
 nobis sic sanguis effusus. Ad hoc ē dicēdū qd istud sa
 cramentū ē rememoratūz passionis et mortis x̄i. ita dī
 aptus ad Cor. x. qd quotiescūq; sumetis panē hunc
 et calicē bibetis mortē dñi annūtiabitis donec uiat
 dies. i. iudicij. x̄p̄s ē istud sacm̄ statuet dī hoc facite
 quotiescūq; sumetis i meā cōmēdatorē. hoc ē i memo
 riā mee passionis. Passio autē et mortē x̄i mell' r̄p̄ntat
 p̄ effusioz sanguinis qd p̄ traditūz corporis. Sed nō dī
 in forma consecratiois corporis qd pro uobis tradet. Notadū
 ē qd h̄ ex uirtute uerborū for̄ consecratiois corporis s; p̄
 p̄missis sit tamē corpus x̄i. et uirtute p̄lorū forme
 consecratiois sanguis s; p̄ uini sit tñ sanguis. tñ ex qd dī

Qd ifor̄ sanguis nō
 dī hic ē sanguis
 meus. sic ifor̄ dī
 corpus. hoc ē
 corpus meum

2
nāli cōmutatā sū utaq; q̄ ē totus xps ē verus deus
ē verus hō. Ita dī sp̄s scti de corpore dī. vbi dī sic. Caro
abus sanguis potius manet tñ xps totus sū utaq; q̄

De loco ubi dicit missa. C. v.

Nota de persō :

Testat̄ oīz p̄horz finā q̄ mirabilis ē influētia
loca p̄p̄i; ē nē vera mirabilis ī cōtūz ē mirabilis
q̄ nē mutat ē alterat alia nā sic narat aristotē
ī libro de planetis. de p̄mis p̄fias dicit ap̄p̄io. vbi p̄mis
inēta fuerit. Nā illa q̄ nascūt ibi comēta īterficiunt
ea aut que nascūt apud nos sūt ad cōmodūz suū
ē dulcia. q̄z p̄z manifeste q̄z fac locis ad imitatōz
rei ē p̄p̄i fac p̄ceptūz filijs isrl. ī libro numeri. nec
offērent sacrificiūz nī ī loco quē deus elegisse. Si ḡ sacrificiū
cū īstītiūz q̄ de annib; hīroz ē ītuloz ē agnoz
fuebat nō debebat offēri nī ī loco scto ē mūdūz locū
ī q̄ regularit̄ missa dī dīa ul' celebrari ē cōtūz. Et ita dīc
Auḡ dīc̄ ex cōtūz nō ē locus īvri sacrificij. ē dīcō nē
regularit̄. q̄ ī aliquib; cōtib; pot̄ celebrari missa ex cōtūz
Notandūz aut̄ q̄ q̄ ad nūc cōtū pot̄ accipi duob; modis
q̄ uno mō id ē q̄ cōgregatio fideiū q̄ cōgregat̄ fide ē ca
ritate. et ita accipit̄ Auḡ cōtūz q̄n dīc q̄ ex cōtūz. 1. ex
fide cōtū nō ē locus īvri sacrificij. alio mō cōtū id ē p̄p̄i
dom̄ materialis ī p̄ua dñi hōr ē missa. ē ex cōtūz sic dīc̄
pot̄ ī aliquib; missa celebrari. sic ī honesto cōtū ul' p̄ ad
aliquā sūtātātē ul' aduocatōz aliau' sacri ul' ad cōgregi
aliau' defuncti. ul' p̄p̄ aliquā missa nouā ul' aliqd aliud
tale nī cōtūz multatudo magna p̄p̄i. ē cōtū ē p̄ua it
q̄ nō pot̄ ibi recipi p̄p̄i. pot̄ ī amiterio ul' ī aliqua pla
tia honesta ē mūda curia altare. ē dī ibi dīc̄ aptari
nē pullus ul' flatus īcti ul' aliquod aliud posset ibi aliqd
offendit̄ ul' īstī dīc̄tā aut̄ dīc̄tā pot̄ p̄p̄ aliqd
necitatēz missa celebrari ī domo aliau' ī aliq̄ camera
apta ad hoc ita tñ q̄ sēp̄ celebrat̄ sūt altare portatile
ī sūt aliquā tabulā lapideā aliau' ī p̄p̄i cōtūz bñdictūz

q̄z magis sacrificiū
est q̄z q̄ xps uerū
deū ī uerū hō offīat
q̄z debet fieri ī illo
sco 7 modo.

duob; modis pot̄
accipi cōtū

ab epō. et ista tabula dicitur esse integra. quia si esset fracta non dicitur ibi
celebrari missa. nisi et si esset ascripta amota. immo peccata
q̄ celebrantur. Ista est tabula dicitur esse lapidea. et non de alioq̄
alia materia. Et ideo huius est una. quia xps q̄ immolatus ibi uo
cat petra. Unde dicit apostolus. petra autem erat xps. Alia causa est. quia
sepulchrum xpi quod representat altare fuit ex aliis lapideis. ut dicit
euangelia. et per istos eadem res. corporalia dicitur esse limba. et non
de alioq̄ alia materia. quia xps in monumento fuit inuolutus sindone
munda. id est limbo candidissimo. et corporalia significat illa lin
theamnia. Quia xps mortuus fuit inuolutus. Talis est non
dicitur de uetro quia de facili possit frangi. non de ligno. quia lignum
porrosum est. et spiritus possit sanguis ibi manere. non de cupro
non de auricalcho. quia inducit fastidium. et esset periculum
de uomitu. potest autem fieri de auro uel argento uel stagno
Sciendum autem quod in altare est totum benedictum. non oportet quod
ibi sit tabula talis. Notandum uero. quod altare siue sit
siue non semper dicitur erigi. sicut orientem. ita quia ille q̄ dicit missam
sane habeat faciem ad orientem. et ideo est in maius. quia xps uocat
orientem. Luc. 1. visitauit nos orientem ex alto. et de xpo catat
et Orientem splendor lucis eterne. Alia causa est quia secundum quod dicit
psalmista. pars orientalis est dextera psalmi. secundum autem quod dicit xps in
matheo. deus statuet iudicio bonos ad dexteram. ut et iudi
cabo mereamur pro ad dexteram debemus orare. sicut orientem
quia principalior est omnis orationis est missa. Ideo ille q̄ dicit missam
dicitur habere faciem ad orientem. quia autem ecclesia in qua dicitur missa sit con
secrata uel non nihil faciat ad missam. id est quia ad sollemnitatem
misse si possit. et semper dicitur in ecclesia consecrata. et sic multas
honorificas et utiles est ecclesia esse consecratam. quia quia alius est
ordo intus ecclesie consecratam remittit sibi peccata venialia
Sciendum est quod in maius missam dicitur celebrari missam. per primum
effusionem sanguinis. In ecclesia est sanguis uel semel effusione
poluta non dicitur missa celebrari. et si alius ibi celebrare peccata

oppo. p. lapis isti
pote. firmit

Altare siue ecclesia
sep. dicitur erigi. sicut
orientem

Quia alius intus ecclesiam
consecratam et orientem
remittit venialia

grauiter. nō tñ ex b̄ efficitur irregularis. sicut sunt de clona-
tiz p dñz Bonifacius octauus ex de sen. vpo. 2. id. e. §. q. q. ad
An ecclā polluta tolli-
gat cimitius poluitur
et que ex predicto mō polluta nō possit remitti sibi cōiugio
celebrari. q. qñ ecclā e polluta cimitius sibi cōiugiu rōpū
tati sūt. pollutiz nō aut cōiugio. si cimitius sit polluta
q ecclā sibi cōiugio sit polluta. cū pnapale trahat. m̄xiz
nō anxiuz pnapale. ut ch. ex de ofe. c. si ecclā. li. vi. vñ
remittio anxiuz e cōiugio cōiugio pollute nō d̄z aliis cele-
brant. nō d̄z aliis e ibi repulsi. sicut est si cimitius nō est
cōiugiz ecclā. q. pōto q ecclā est polluta nō sibi cōiugiu
nō est pollutiz. ut p. 3. c. p. alio tempore at interditi. nō
d̄z dicit alia uocā. n̄ iunius apud missa. n̄ e alie hōr i ecclā

grauiter. nō tñ vob̄ efficiūtur irregularis. sicut fuit de clema-
tiz p dñz Bonifacius octauus ex de sen. v. po. 21. c. 1. § 1. q. ad
e. que ut predicto mō polluta nō possit i amittio sibi cōtigu
celebrari. q. qñ ecclā ē polluta amittitūz sibi cōtiguūz rupu-
tat sibi pollutūz. nō aut cōuerso. q. si amittitūz sit polluta
q. ecclā sibi cōtiguūz sit polluta. cū pnapale trahat. *in xan*
nō amittitūz pnapale. ut dñ ex de ofe. c. si ecclā. li. vi. vñ
i amittio amixto. & cōtiguūz ecclie pollute nō dñ alijs cele-
brant. nō dñ alijs ecclie ibi sepeliri. scilicet ut si amittitūz nō est
cōtiguūz ecclie. q. pñto q. ecclā est polluta nō sibi cōtiguūz
nō est pollutūz. ut p. c. p. alio. *Demone at interdicti.* nō
dñ dñcī alta uocari ianuis apertis missam. n. *Et alie hōr i ecclā*
n. i q. festiuitatib. i. in die natalis dñi. In die resurrexiois
dñi. In die pentecostes. In die assumptiois dñe mrg. *He at*
ecclā defraudet pñcipis debitis. & ne diuinū offm negligat
& ne fidelituz deuotio minuat. & deuotio fidelū auguat
tp̄e autēq. mēcheti ianuis clausis excoicatis & mēchetis ex-
clausis. capamur. & nō pullatis dñ missa & totūz diuinū offz
tam diu. nūq. q̄ nocturnū dñcī sibi missa uoce i ecclā ita q.
nō possit audiri ab his q. tñ ex. qñ ita hñc i. c. alma mat
ex de sen. v. po. c. 1. § 1. dñ. li. vi. c. q. dñz fecit & irregularis
& ineligibilis. n. & ip̄e pot. elligē. n. pot. n. i cāu mortis nisi
p. sedē aplicez absoluit. ut hōc ex de sen. v. po. 1. § 1. c. 1.
li. vi. a quo & excoicatio pñte nullus dñ celebrant. n. i ecclā
n. alibi alioq. pñt. *Et vñ hoc est suspensū ab*
ingressu ecclie. n. possit absolui. n. ab illo q. tulit finēz excoi-
catis dñ ex de pñ. c. 1. § 1. dñ. li. vi. & nō cōdepñatū illd. q. a
sic suspensū celebrant. ut irregularis sit hōc exprobr
ex de sen. v. po. c. 1. § 1. dñ. li. vi.

V De tempore quo debet dici missa. **¶** Vi
die sapient Salomon ora tps hnt. e h' rōnabi
rū qz pñciaurata tps maxia acquir mīa
tūz qz yndictūc apparet i latua qz ai tps sū iūctūtz
frigide e humid sit nē feruorū qz sanguis e colere expēdēt

ex q̄ frondeſcit in humore cōuertit calidū. & mazz
 quo obſt colericaſ ſine caleſcit. q̄r h̄gde aſpenaē op̄m
 n̄ſ penes mutatoz ep̄m mutāt & aliorū q̄ ſatī pulc̄r
 ſunt figuratiꝝ ex e. p̄vi. vbi legit q̄ māna collectū t̄p̄
 debito erat h̄n om̄e delectamentū. & om̄e ſapor ſua
 utatiſ. q̄r aut colligebat t̄p̄ nō debito. ſ. ſalū cōputuo
 bat. & uermib ſcaturiebat. Agana iſd erat figurā
 porū x̄ ſic d̄r i ſtoria corporis x̄. vbi d̄r h̄n ſac̄r figurā
 preceſſit q̄r pluit d̄n māna p̄ib m̄d̄to. ſic ḡ māna
 nō debebat colligi n̄ t̄p̄ debito. & ſtatutū. Sacerdū ḡ q̄ miſſa
 d̄z celebrari de die & nō de nocte. q̄ illa hora ſunt naſ
 x̄p̄. de hoc t̄n dicit i. Antiquū ē i iugilia reſectōis d̄c̄
 bat miſſa de nocte. vñ in ord̄ miſſe d̄r adhuc q̄ h̄at ſa
 cratiſſimā noctē 2^a. Rō q̄ miſſa celebrat de die & nō de
 nocte ē ima q̄ i miſſa rememorat paſſio x̄. que ſunt
 facta de die & nō de nocte. Alia rō ē q̄ p̄ noctē ſignificat
 ſtatū p̄ci. p̄ die ſignificat ſtatū gr̄. ut d̄c̄ glo. ſ. iſd
 uerbūz ap̄li ad rōſ abiciam̄ op̄a tenebr̄z. p̄ci. et
 i diuinit̄ arma lucis. i. uirtutiſ. que ſt̄ i ima gr̄. ad h̄
 ḡficandū ḡ q̄ ille q̄ d̄c̄ miſſa d̄z ē ſtatū gr̄. & ſine
 p̄ci. d̄r miſſa de die & nō de nocte. quia at̄ hora diei
 Notandū q̄ tres ſt̄ hore p̄ncipaleſ i q̄b d̄z d̄c̄i miſſa
 ē. t̄c̄a. ſexta. nona. & q̄r i iſtiſ t̄b horeſ magiſ p̄ i aliſ
 d̄z d̄c̄i miſſa. rō v̄z ē ut fixiē dictū ē miſſa d̄r i m̄d̄ia
 paſſioiſ x̄. x̄p̄ aut i iſtiſ t̄b horeſ ſunt paſſiſ. & crucifigeſ
 hore aut tertia ſunt crucifixeſ linguſ iudeoz. & ſin̄
 pilati. q̄ hora tertia clamabat iudei crucifige eū. &
 illa hora pillatiſ adiudicauit ſuū p̄ci. iſoz. hora
 ſexta ſunt clauat̄. in cruce. vñ d̄r i iſo. erat aut̄ hora
 ſexta ſe crucifixerūt eū. hora at̄ nona emiſit ſpiritu
 vñ d̄r i mat̄o. et circa hora nonā exclamauit uoce maḡ
 et ſeſe emiſit ſp̄m. Et illd̄ itelligo de miſſa q̄ d̄r ſolē p̄n̄t
 i t̄c̄a q̄ miſſe p̄ci. ſunt d̄c̄i ap̄nāpio a morte uſq̄
 ad ſextā. & i d̄c̄b ieiunioz uſq̄ ad nonā. poſt nonā aut̄

Rō q̄r miſſa
 celebrat de die & nō de
 nocte

Qua hora d̄z
 d̄c̄i miſſa

noz dz celebrari missa in foris in dieb; ieiuniorz. et sic ordi-
 nis dz madetaliat. Notanda qd noz soli missa fuerit a omnes
 omes horz canonice. *dm i media passioz* et sic horz canonice dnt i meozaz passioz x. Matutinu eg-
 dr i media x qz xpi hora matutina fuit captus et dictus
 et multipliciter delictus. Et dz dia matutinu media nocte
 fuit illd ppli. media nocte fureba ad confitendu t fr iudicia
 iustificatoz tue. Prima dr i media x qz illa hora xps
 in domo carphe ligatus ad columba fuit qz nussie flagel-
 latus ita qd fm pndat yfual a planta pedis usqz ad ner-
 tic no erit in eo limitas. Tertia dr i media x qz ill-
 hora xps adductus ad pillatu fuit crucifiscus linguis iudeoz
 clamantiz et dicentiz tolle tolle crucifige euz. et tunc fuit
 impletus illd psalmi. Apuerit fr me os suu sic leo rapies
 et riuget. Sexta dr i media x qz illa hora xps solutus
 et illius amilitib; fuit elatus i arce et fuit impletus illd
 ps foderit manus meas a pedes meos. Nona dr i meozaz
 x qz in illa hora xps felle et aceto potatus exprauit dicit
 pr i manus tuas qz. Et tunc fuit impletus illd ps. dederit in
 escam mea fel et i siti mea potauerit me aceto. Respe-
 dnt i media x qz illa hora xps datus a filio nobili
 decurioni ioseph fuit de arce deposit. Complectoruz
 dr i media x qz illa hora xps a sua matre tristissim-
 et aliss scilz mulierib; lamētatus et inomatib; odituz
 fuit positus in sepulcro. Et sic bonu est et congruū qz quelibz
 istaz horaz septem dicit in hora sua de timata. Sic illd ps
 Septies in die laude dicit ē. Vtz qz p rei familiarib; occupa-
 toz ul pp humanā fragilitatez neqz illd suari. fuit tū illd
 qz ordinatu ē ex de cel. missa. c. pbr. vbi dr sic pbr ma-
 tutino offb expleto. s. media nocte mane pbrz huc fuit
 tū dz prima. Tercia. Sexta et nona. Vtz qz p soluat ita tū
 ut horis cōpetētib; aut a se aut a scolariib; cōpleat deinde
 pactis horis et infirmis iustitib; noluit exeat ad opus su-
 rile ieiunius ut dicit omes iste horz p mouz qz papitur
 qz eo tū. c. dolēt vbi pncipit qz diuinū offm tā diuinū
 qz nocturnū dicit studiosē pte et deuote et qui sciēter

transgreduit illud mandatu[m] sciat se mori. p[ro]p[ter]ea ut pote
q[uod] est transgressor p[re]cepti v[er]bi. Notandu[m] at[que] q[uod] no[n] d[icitu]r d[icitu]r
missa quodlibet d[icitu]r matutinu[m] co[n]gru[um] e[st] q[uod] p[ri]mo
d[icitu]r an[te] missa[m] alie[re] de h[ab]e[re] p[re]ter v[er]ba 7 completoriu[m]
posuit ad dia[m] ante missa[m] ul[ter]i[us]

An q[uod] possit d[icitu]r
missa[m] an[te] matutinu[m]

E Quoties in die debet d[icitu]r missa. *Edon*
X[rist]o d[icitu]r q[uod] missa d[icitu]r dia[m] de die. Restat d[icitu]r
duo quoties in die d[icitu]r dia[m] missa. e[st] e[st] sciendu[m] q[uod]
d[icitu]r ex de cel[est]i. m. e. co[n]sultu[m] nullus d[icitu]r dia[m] missa[m] nisi
semel in die. Valde e[st] felix e[st] q[uod] celebrat una[m] digne
ex ap[osto]lo die[n]s natus d[omi]ni. quia die celebrat[ur] t[er]s[us]. Ita q[uod] v[er]o
sacerdos pot[est] in illa die celebrare tres missas. ut d[icitu]r de v[er]o. R[ati]o q[uod] i[n] die natus d[omi]ni
d. i. e. nocte s[an]c[t]a. r[ati]o q[uod] illa die d[omi]n[us] t[er]s[us]. una e[st] p[ro] missa[m]
q[uam] p[ro]p[ter] t[er]s[us] rep[re]sentat[ur] t[er]s[us] stat[us]. s[ed] stat[us] an[te] lege[m] e[st] stat[us]
sub lege. e[st] stat[us] g[ra]t[ia]. Illa missa que catat[ur] i[n] media nocte
rep[re]sentat stat[us] q[uod] fuit an[te] lege[m] q[uam] totu[m] m[un]du[s] erat i[n] tene
bris. v[er]o i[n] missa catat[ur] illa p[ro]p[ter] h[ab]e[re] p[ro]p[ter] g[ra]t[ia] q[uod] ambu
labat i[n] tenebris i[n]udit luce[m] magnam. Secunda missa
que d[icitu]r i[n] aurora significat stat[us] q[uod] fuit sub lege i[n] q[uo] stat[us]
aperit[ur] s[an]c[t]e x[p]m p[ro]p[ter] d[omi]n[u]m legis e[st] p[ro]p[ter] h[ab]e[re] p[ro]p[ter] p[er]fecto
noticia[m] de eo e[st] ideo catat[ur] i[n] aurora. Lux fulgebit
Tertia d[icitu]r de cl[ar]o die e[st] significat stat[us] g[ra]t[ia] i[n] quo sim[il]i
e[st] d[icitu]r offi[ci]u[m]. Puer natus e[st] nobis. Alia ca[usa] e[st] ad rep[re]sentand[um]
t[er]s[us] natiuitates x[p]i. Nam p[ri]ma d[icitu]r ad rep[re]sentand[um] natiui
tates eter[n]a quia nascit[ur] ex deo p[re] v[er]o d[icitu]r i[n] i[n]it[er]itu
missa ill[ud]. D[omi]n[us] d[icitu]r ad me filius meus est[is] ego hodie
genui te. Et d[icitu]r illa missa de nocte q[uam] e[st] t[er]s[us] obscura
ad designand[um] q[uod] illa natiuitas e[st] nobis obscura. Secunda
d[icitu]r ad rep[re]sentand[um] natiuitate[m] sp[irit]uale[m] que nascit[ur] i[n] a[n]i[m]a
iustor[um] p[ro]p[ter] g[ra]t[ia] v[er]o catat[ur] i[n] illa missa. Lux fulgebit hodie
sup[er] nos lux s[ed] g[ra]t[ia] dei Tercia rep[re]sentat natiuitates
temporale[m] quia nascit[ur] e[st] ex b[e]n[e]dicta maria uirgine

R[ati]o q[uod] i[n] die natus d[omi]ni
t[er]s[us] missa celebrat[ur]

De alio missa[m] e[st] co[n]sultu[m] i[n] glo.

Ant i[n] natali missa debent celebrari
Quia p[ri]ma sacra[m]e[n]t[um] x[p]i signat g[ra]t[ia]m
Altera i[n]it[er]u[m] designat g[ra]t[ia]m x[p]i
Tercia iam factum q[uod] lux fore sacra[m]e[n]t[um] designat

pro salute nra. vñ cātāt puer natus ē nobis. vñ tñ si cō
siderēt euāgeliz. que dñr missis missis. Prima missa
rēpntat natiuitatē spālez. quā xpl natus ē pñ carne ex
maria uirgine. vñ illd euāgeliz qd dr missa missa. f. Exijt
colletiz a cēlarē augustinō loqr de illa natiuitate ut pñ iacti
Secunda missa figat natiuitatē spūales filij dei. quā natus
xpl i aīab iustoz p qñz. vñ i missa de luce dr euāgeliz illd
Pastores loquebant. qd totū loqr de natiuitate filij dei spūali
ut pñ iacti. Tertia rēpntat natiuitatē eternā quā
natus ē ex pñ. vñ tñ dr illd euāgeliz. In pñncipio erat
uerbu. qd totū loqr de natiuitate eternā filij dei. Notandū
ē q in die pñncipie nō dñ dici missa. ē nō ē q illud sa
cām ē figurā pñncipie. que tali die fuit facta. ē uarietē
ueritate dñ cēlarē figinet. Alij at dieb nō dñ dici. Tacer
dos nūmā missaz nī cāu natiuitatē i q pot celebrare duas
tñ. Et unus cāus ē si aliq moriat. a sacerdos celebrat
missaz de die pot dici alia pro defunctis. f. missa de regē
dñz mō sit ieiunius. ē nō sit aliq sacerdos q celebrat. Alij
cāus ē si sit aliq spūculo mortis. ē pñat corpū fē sibi clari
a sacerdos nō heat hostiā cōsecratāz pot itē celebrare. qd istd
tēp intelligendū ē qd mō sit ut dñi ieiunius. ē nō sit aliq
pñncipie celebrare. Alius cāus ē pñ necessitate nuptiar
qñ. f. transit tēp nuptiar. a dñā missa fructū alij q hnt
dñ. pot sacerdos itē celebrare. dñ mō sit ut dñi supra
Alius cāus ē pñ necessitate pēgrinor. qñ. f. dñā missa
supueniūt pēgrini. et istū cāuz pñt Raimodū istūm
sua. f. salua sua ruerēt. istud uidet expresse gillud.
c. ex de. col. m. te reficte. cāus ēz illi ē ē q archiep
scpōmū in die cene dñi de antiqua cōsuetudie tenet
cōficā crisma i eadē scpōmā. ē idē archiep scpōmū de
mane de cōsuetudie ad gēgēmeā et cōz ut rapiat
ibi pēgrinos ipi loci. ē ibi a clero a pñlo celebrare cōpellit
vñ pñ hoc iplocauit cōsiliū pñ. ē pñ uidet q in eadē scpōmā
in qua tenet crisma cōficā tñ mō debent celebrare. Ex quo

7^e missa

Vna dies missa tñmō postulat in
Exapit defunctus et ann pēgrinus
Infirmitas comens dñi natus ē hēp
Et mulier nubes cū tēpū labitur illi
Dñs mult natalis nī bmas cōz pñt

manifeste apparet quod re peccatorum non debet transgredi constitutio
 de unica missa celebranda in die. unde saluo meliori iudicio
 magis approbo consuetudines que fuerunt in aliquibus ecclesiis collegiis
 quibus ueniunt dicta missa aliqui peregrini ad aliquam ecclesiam
 si non sit ibi sacerdos paratus dicere missam. Sacerdos induit
 se sic si debet dicere missam et dicere eis offitium debet maria uirgo
 uel de quatuor uel de trinitate uel de illo scilicet pro quo sit pere-
 grinatio non tamen dicere canone nec consecratur et offert eis reliquias
 loco deuotiois corporis. et ista missa uocatur missa fides. tamen
 si alibi fuerit consuetudo alia uel opus Ramundi non exprobo
 ea. Alius causus est pro necessitate honestatis uel utilitatis. ut sic
 dicta missa fructuat aliqui magis propter que uelit missa audire
 potest iterum sacerdos celebrare. Alius modo sit ut dixi frater. Isti causus
 potest glo. si. c. Consultum. de ista necessitate nescio quid dicam
 quod non uideo hic tantam necessitatem quod propter ea debeat transgredi
 mandatum de unica missa celebranda. prefatus autem magne
 propter non multum tempore missa ita afficiatur ad missas. et ille que
 afficiunt dicunt fecerunt propter sacerdotes. Alius causus est propter necessitates
 debiti. sic quod si dicitur ecclesie mixta. et quibus est curata. et hinc cura
 auctoritatis. et hinc redditus ita tenuis quod non sufficiat duobus sacer-
 dotibus. Sed unus solus sacerdos habet curam utriusque. In isto casu
 sacerdos potest una die in qualibet celebrare illis diebus in quibus te-
 net propter suo ad dicendum missam. uel ad ministrandum
 sacramentum uel alia officia que recipiunt missam. et iste casus in multis
 locis contingit et fuerit in partibus thelosanis. et credo quod in uere non
 uent preceptis expressis de unica missa tamen celebranda
 cum omnibus capitulis in quibus fit mentio de ista materia ponat istud obui-
 sufficiat. quod uerbum non importat in contrarium. consuetudo tamen eorum
 que permittit cuiusque auctoritas habet et tenet hoc. et ideo nullus
 debet facere quod est. si facit peccati et puniri debet. in quocumque autem casu
 sacerdos celebrat plures missas non debet scire aliqui non unum
 nec aquam non aliquid aliud post susceptores sanguinis. sed solum debet
 lauare os et eam sibi optat potest ne aliquid transgrediat. propter sacra-

et ieiunio se recipienda. et in equalibz missa corpus de recipiat
et sanguis. et in multa recipiat ablucoz que coie recipit post
superius sanguis de. et no in alijs ut dicit hnt ista de cal. m. c.
expte. et de eode. d. v. ut ieiunij. 7 vi. q. i. nihil

O De uestibz qbz induit sacerdos qd die missa. C. viij.
¶ In tpe uestimenta sua se candida uerbu et sapientia
qz faciat debitul uisul uestimētoz ad debita admissio
toz officij. qz qd exat satis ondit expecta medicor. Comptu ē
qz qz collum salubrit doloze oclor mittigantur tritu ab ypocho
rio iduto ueste. qua die precedente idutur amancerat. idē erat
imissus oculis pacifice cruciabat. Si g uestis in debita noat
i coctate collum qto noat i coctate corporis de. in figuratū
fuit preceptū legis latori moisi in exodo isto no faciat uestes
sctas aaron i qbz scificatus ministras m. vñ sciendū qz omnes
uestes quas induit sacerdos i missa dnt ēē scificate. i. bndicte
ab qso. Notandū qz illa uestis qz pmo induit. Illa camisia
pua. ul' scipellitū no ē de genā malle in simplici sacro dote
qd dico pp qsoz et canonicos regulares quoz talis uestis ē hnt
¶ Sciendū qz qz coputata illa camisia de qz dnt ē ul' loco ei co
putato scipellitū. septe s' uestes qbz induit sacerdos i missa. s.
illa camisia ul' loco ei scipellitū. Amittit. Alia. angulū. mani
pulus. stolla. et casula. Et iste septe uestes significat septe dona
spūs scī qbz dnt sacerdos ēē pñtū. vñ acc. p. Induamur uirtute
exalto. s. pñtū ul' significat qz dnt ēē qz pñtū mor' iugitū
et armatus vñ apstl'. Induite uos armatura dei ut possitis
stare aduersus insidias diaboli. ul' significat vñ uirtutes theo
logicas. s. tres. et quatuor cardinales. qbz dnt ēē sacerdos ador
natus. vñ apstl'. Induamur arma lual. glo. arma uirtutum
qz no ē licitū induiti sacro. i. pñtū aila regis. i. qz ēē rep.
regis intare ut dnt i libro hester. vñ significat qz dnt ēē sacer
dos vñ epibz mīe deditur. vñ apstl' induamini dñz ylm xpm
cū mīe no ē nūl. ut dnt i pñtū. vñ significat qz septe pñtū orōis
dñice exauduit i missa. signū cū legit i libro hester. ep
hester melita uestibz regis fuit exaudita ab aluero. ul' si
gificat qz sacerdotē digne cū uisul vñ uestibz celebratē hēbunt

Quot s' uestes qbz induit
sacerdos i missa. qd significat

septe docti ppanchiso q' expte corporis. et tres expte aie i cui si
 qm leat in geneti q' iacob mduat uelut b'au valde bonu ho
 buit bndictoz pns ul' significat q' pns ybs toto tpe q' m' d'us
 d'urabit. q' tpe vi dieb' uoluit erit nobis pns i'nto sacro. et ita
 promisit ipe q' no metis d'icti. Ecce ego i'obfai' h'z usq' ad co
 firmatoz s'cti. et ut p'ualius de una quacp' uelut d'icat. S'adu
 q' illa camisia ul' s'p'ellitui significat q' sacerdos d'z h'nt m'ndia
 uite. e' q' illa camisia ul' s'p'ellitui delimo albo e' m'udo. et p'p' b'
 d'ic lauabo ter' in o'ib' manib' meas. et circumdabo altare tuu
 d'ne. Amittu qd' p'nt' s' cap' significat' elenatoz m'etis ad deu qui
 sacerdos d'z h'nt p'alis m'etis qm d'ic missaz. vñ d'ic ipe Sin firm
 corda. i. corda s' elenata ad deu. Alba que e' longa significat
 p'seruatia i' bono qua d'z h'nt sacerdos q' q' p'seruat' i' usq' i'
 fine h'ic saluus erit. Cinguluz quod prohibet' uelut ne fluat
 p'terit significat timore dei q' prohibet ne aie fluat p' p'ectm
 q' ut d'ic sapiet. Qui timet d'nz p'p'arab'nt corda sua et
 in c'p'ctu ei s'ctificab'nt aias suas. Manipulus significat fructus
 bonoz op'uz quos boni sacerdoti n'portab'nt i' p'panchiso. vñ de
 eis d'ic p'. Vmictas ueniet cu' exultatoz portantes manipulos
 suos. Stolla significat mortificatoz carnis vñ p'nt ad mou
 aual ad notanduz q' sacerdos d'z portat cruce i' corpore suo
 et ita d'ic ap'us mortificatoz yhu xpi i' corpore m'o circūse
 rentes. Casula que co'p'it omes alias uelut. et p'eminet o'ib'z
 alijs significat caritate que p'eminet o'ib'z uirtutib' que co'p'it
 multitudiez p'ccatoz in caritate q' raduati et simplici iustie
 diuini. ut d'ic ap'us m'tas adoptatoz possit adduci. s' i' p'nt q' ad n'ic sufficiat

Qd significat camisia

Qd significat amictus

Qd significat Alba

Qd significat cingulus

Qd significat manipulus

Qd significat stolla

Qd significat casula

Qui debet dari eucharistia. C. viij

Venia no e' bonu si me p'me filioz et mitte caribus
 et margarite no s' p'nt donade. ai in isto sacramento
 sacro contineat p'mis diuini q' de alo descendit xpi s' uerus
 deus. et uerus homo q' e' illa p'xiosissima margarita. que
 q' fuit h'o abscondit' et p'p'auit' illi uadit et uendit vni
 uersa q' h't et emit eas. Ideo istd sac'm no e' claudu' carib'
 ul' p'nt p'ccatorib' et crudelib' et i'mudis. Ad uidendu' ergo

De m'is m'nduandis
 istd sac'm

quibz dicitur id est sacram. Primo uidentur e de mōis māduca-
di id est sacram. Sciendū ē qd id est sacram pot sumi corporali-
tē sicut si alius infidelis q nō credit in isto sacro ē ueniat
corpus x sumet hostiā consecratā. sumet hoc sacram corpo-
rali tē. qd cōstat q nō sumet spūali. ai nō pape fructū sacri
Hec ē receptio sacramentali. qd ille recipit illud sacram sacramen-
tali q credit in isto sacro ē ueniat corpus x h ite ut dicit est
nō credit q nō recipit id sacram sacramentali. h solum corpo-
rali. et idē dicit de mure. ul de cane. ul de quacūqz alia be-
stia comedere hostiā consecratā. Quidā recipiūt id sacram spūali-
tē sic fideles iusti et scī ai deuote audietis missā. ul hostiā
deuotē ad audiendū eaz. q h nō cōstat it tñ pncipis fructū
isti sacri. et sic intelligi uerbūz Aug. dicitis. Crede. et mēdi-
cā. crede. s. fide formati. et manducasti. s. spūali. Quidā
comedit siue sumit id sacram sacramentali et corporaliter.
sicut falsi xpiani. q sumit id sacram p pccō mori. tales eaz
corporali sumit. q supponit q recipiūt qd consecratū. et si-
mit sacramentali. q ex quo it xpiani credit is illis pccō
corpus x ueniat. dicit et sic uatē sacro ut ē sacram. h nō
recipiūt spūali q nō papiūt fructū sacri. Quidā recipiūt
id sacram corporali. sacramentali. et spūali it. sic illi q ai
fidē et deuotē et caritatis in caritate. et grā dei recipiūt id
sacram q expectat et mīta bona papiūt ipnā. s. grā. et ficiant
glā. Secundo uidentur ē que recipiūt ad debita susceptōz
isti sacri. et it tria. s. immunitas a pccō mori. eleuatio mētis
ad deū. immūditas corporalis. de quo dicitur ē fr i p. e. et dicit
et alius in isto. De fo de eleuatiōe mētis ad deū dicit sacerdos
in scriptōz amonit. hincqz conda q dicit. q uolēs sumē id sacram
dz hinc cor hincqz eleuatiō ad deū. De fo. s. de immūditate
corporali uidimus q q tractat aliqd sacram manus suas lauat
et ideo ai isto sacro tractet ille q ē scilicet dō. recipit s. sumit
immūditas corporis. Notandū ē q immūditas a pccō mori. de ne-
cessitate recipit ad debita susceptōz illi sacri. alia autē duo
recipiūt de magna cōgūitate. Et ideo ai aliq immūditas cor-
poralis beat aliq fructū amonit culpā mortale et obiditōz
mētis. s. pollutio que accidit cōspiciūz uidentur ē de ista pollutio

Quo recipiūt ad debita su-
susceptōz istū sacri

quod ipedit sup̄tōz istī sac̄i. Sciendū q̄ pollutio q̄ accidit īdōp̄m
nō ē peccā de se h̄ pot̄ ē effectus peccā mor̄. ul' uiciale ul' nullus
peccā p̄m q̄ cā ē pot̄ ē ul' mor̄. ul' uiciale ul' nullus. semp̄ ḡ reat̄
vndū ad cū. vñ p̄uit ista pollutio. pot̄ ē ista pollutio p̄uic
m̄r. ul' ex cogitacōe p̄uicita ul' ex ebrietate crapula ul' ex t̄p̄
tate diabolica ul' ex infirmitate ul' alienatōe nē p̄m̄ duobus
moīs nō pot̄ ē sine peccō mor̄. ul' veniale q̄ si cogitatio delib̄
rata ē cō cōsensu p̄uicissit ul' ebrietat̄ ul' crapula fuit delib̄rat̄
ul' cōsuetudinaria fuit peccā mor̄. Et ideo talis pollutio īp̄
dit de necessitate sup̄tōz istī sac̄i. Si at̄ cogitatio nō fuit cō cōse
su delib̄rat̄ ul' ebrietat̄ nō fuit delib̄rata. nec cōsuetudinaria
fuit peccā veniale. Et ideo talis pollutio nō īpedit de necessitate
sup̄tōz istī sac̄i. s̄ tñ de cōguitate īpedit a p̄uicissit si fuit at̄ t̄n
p̄i v̄maginatōe. q̄ ex tali v̄maginatōe ut cōit̄ dēfinitur mōs
S̄ si sit aliqd̄ qd̄ p̄uicissit h̄c deuotio festiuitat̄ ul' amicit̄
de s̄m̄dalo nō d̄z dimitti p̄p̄ p̄ceptio corporis. si aut̄ p̄uiciat
ex illius diabolica nō credo q̄ debeat dimitti. max̄ si euiciat
t̄p̄e magne festiuitat̄. ul' quālis cōuic̄. Si at̄ ex nē īfimitat̄
ul' alienatōe nē si dimittit p̄p̄ reuerēcia laudabile. S̄ si sit aliud
qd̄ reformet̄ pactū ut dicit̄ ē s̄. et illd̄ deat̄ qd̄ d̄c q̄ homo
post̄ tale pollutoz d̄z abstineat̄. h̄m̄. h̄m̄. itelligendū ē cō d̄isti
ctōe p̄dca. Vñ ḡ quot moīs sumit istd̄ sac̄m̄. 7 que repr̄sant̄
ad debitor̄ sup̄tōz istī sac̄i. Videndū ē nūc q̄ debet sume
istd̄ sac̄m̄. vñ sc̄dū q̄ istd̄ sac̄m̄ d̄z sumi a ieiunij. ut d̄r̄ d̄y
q̄. 1. Hicil. de cō. d̄. v. c. de ieiunij. Notandū nō q̄ d̄up̄ ē ieiunij
q̄ quoddā ē ieiunij nē qd̄az ieiunij eccl̄. Ieiunij nē soluit
p̄ p̄sup̄tōz eūc̄l̄q̄z abī ul' pot̄. Ieiunij eccl̄ soluit p̄ cōmestioz
eūc̄l̄q̄z sup̄tōz ī mōz abī una cōmestio except̄ q̄n̄ ḡ h̄at̄
q̄ sac̄m̄ eucharistie d̄z sumi a ieiunij. itelligit̄ de ieiunio nē
q̄ p̄ d̄z m̄t̄nē ī cō xp̄iani iste sc̄s̄im̄ abī q̄ quāq̄z alijs
abī ita q̄ ille q̄ sumit istd̄ abī sac̄m̄ mot̄z n̄h̄l an̄ sup̄s̄erit
illa d̄c p̄ mōz abī ē pot̄. vñ tñ q̄ n̄c̄l̄as nō h̄t̄ lege īfirm̄
nō ē lex p̄t̄a. Infirmit̄ illi q̄ h̄t̄ ī n̄c̄l̄ate cōstituti nō s̄ obli
gati ad h̄ q̄n̄ quāq̄z h̄m̄ siue de die siue de nocte siue post
p̄m̄dū siue an̄ possit q̄n̄ eis necē fuit sume istd̄ sac̄m̄ m̄t̄n̄

Quod pollutio ipedit
sup̄tōz istī sac̄i

Quod dicit sumere
istd̄ sac̄m̄ m̄t̄n̄

dup̄ ē ieiunij

22
Qd si alius dicit coicant
de mane laquei sibi
foris transgreditur alius
de aqua nunc ipse aperit
pore ista sacra

An si alius coicant
de nocte amplexu ut fe
minali et alio remaneat
tunc debet ipse dicit

An istud sacrum datur
sit finitissimum

An finitissimum datur

An demoiacis datur

An leprosis datur

Et si alius sacerdos vel alius qui dicit coicant de mane laquei
sibi et a forte transgreditur alius de aqua nunc ipse aperit
apertum ista sacra. dico quod non suspicio ista sacra dicitur
quod quibus et spiritualiter et corporaliter invidet se quoniam potest et idem
laquei ofendi suspicio ista sacra. approbo a laqueo ita tamen
quod caritati ne alius de aqua transgreditur ipse dicitur non tamen
si alius transgreditur. sed non in magna vel non in quantitate tamen
transgreditur cum saluare et per motum saluare non credo quod
impediat susceptionem ista sacra. Et ponit quod alius de nocte
et coicant et amplexu vel feniciliis vel alius aliud de reliquiis
remaneat iter debet. nunc ipse aperit susceptionem ista sacra. dico quod
non ex quo facit non facit sed transgreditur in motum saluare. Item
et sacrum non dicitur finitum non est ab illis qui habent ista sacra non dicitur
dari pueris antequam pueriant ad annos discretionis sic habet ex
de peccato et ex omni utriusque sexus. quod ante ista tempora non sunt discer-
ni inter ista abba et abba corporale. et non ex hoc reuerentia
et debitas tanto sacro. eadem. Et hoc istud sacrum non est datur
annetibus sive finitissimis distinguendum tamen est de istis quod tales sive
sunt finitissimi amantur ita quod nunc habuerunt ista sacra. et credo
quod talibus istud sacrum non datur. quod istud sacrum reperit actuale
deuotum in susceptione et tales non possunt habere. Aut tales
aliquoties habuerunt ista sacra non solum amiserunt ipsa per aliquam causam
et habent aliqua lucida materialia. quod si habent talia lucida
materialia si petunt cum deuote istud sacrum et uesti ipsi reuerentia
recipere dicitur eis dari. ita tamen quod per finem nullo modo datur eis
causam iann dictam. Finitissimum est non datur istud sacrum magis si time-
atur de reuerentia ad sacrum sic de expiatione vel de aliquo
alio tali liquore de finitissimis quibus ligaturis est omnis usus ista
Demosiacis autem si tamen cum deuote et reuerentia peterent
credo quod datur. cum tales habent ista sacra. et actualem deuotum
ad sacrum et credo quod tanta deuotum possit habere ad sacrum
quod virtute ista sacra a demoio liberentur. Leprosi sunt non datur
dari istud sacrum. quod intelligo de leprosis sic infectis quod non pos-
sint corpus dominum sic tractare quoniam reuerentia ipsi sic se mittit

qd acciderit labia et dentes et si tota coriofi usq. ad guttur sicut
 legit de quodam monacho cisteraci iuta scti ludouici q.
 ronal fiamie cui qm ponebatur totus in ore cadebat sibi to-
 lus de ore et tali sic leproso no dz dari corpus x. Alij aut
 leproso pot bñ dari. Sacerdos e leprosis no dz i pntia
 ppli celebrare. S. si ad pte ul' insecuto uolet celebrare poss.
 et ita intelligo illa capitula ex de de coro. de rectoribz et tu
 not. In quacūq. de die q. sacerdos leprosis possit celebrare alijs
 leprosis dampnatis e ad mortē pro criminibz suis n de q.
 spali no datur corpus x. sic illis q. suspendit ul' obuiantur
 ul' quolibz alijs mortificat. Illis atq. p. ore hereticis cōbunūt
 si cū deuotōe et humilitate et reuerētia p.rit dz dari
 corpus x. sic hēt ex de hie. c. si co. li. vi. S. nūq. xanti i p.rit
 mortē e corp x. dandū. Dicendū ē q. p.rit aut e notoriū
 aut occultū. si e notoriū puta q. e notoriū usumūus ul'.
 notoriū cōbunari. ul' quolibz alijs notoriū p.ritat. n desi-
 stat et fm statuta ecclie cōdigne p.ritat no e sibi dandū
 corp x. q. p.ritat p.ritat ymo e sibi dandū. Amia no e bonū
 sime p.ritat filioz et mittē eamibz. Si at e p.ritat occultū
 aut iste p.ritat corpus x. tpe quo tenet cōcam p.ritat tpe
 gualit coriofi ul' q. e infirmus q. sic de alijs cōbū i q. tenet
 q. libz cōcam aut p.ritat alio tpe q. p.ritat p.ritat i p.ritat no tenet
 sacerdos dari ipm sibi. s. sibi dz dū. Amia mō no e temp.
 cōcam et id ego no dā e corpus x. mō. s. expecta temp.
 statuti. si aut p.ritat tpe quo tenet cōcam. tūc aut iste p.ritat
 corpus x. i p.ritat aut i secuto si p.ritat i secuto no e sibi dandū
 ymo e monedū ne p.ritat i p.ritat sibi dari corpus x. s. si est
 p.ritat i malitia sua p.ritat i p.ritat sacerdos dz ipm sibi dari ex
 no dz eiz p.ritat. n alijs dz p.ritat iure suo quousq. sit de-
 nati ipm amississe uis illud. et ideo cū q. libz parochianus habeat
 uis p.ritat corpus x. a nato suo. et a nati sit obligat ad dandū
 isto tpe corp x. parochianus suis et nullus fidelis p.ritat isto
 iure n p.ritat mortē cōmississe. Et id q. p.ritat sacerdos facit sub
 dūz suūz e i p.ritat mortē n p.ritat sit notoriū no dz sibi dāre
 corpus x. si tpe statuto e i p.ritat p.ritat ipm sibi dari. et ita legit

An sacerdos leprosus dz
 i pntia ppli celebrare

An debeat dari corp
 x illis q. p.ritat hereticis
 cōbunari si cū deuotōe
 p.ritat

fuisse beatus Bernardus. qz cū quāda die coenare monachos
 suos qda quē bē Bernardus facbat cū ipso mor. inter alios
 accessit ad coenā & bē Bernardus dedit sibi corpus & dicens
 Remissa uoce iudicat dñs iter me & te. qz uidit dñs dñs fat
 qz tu idigne accedis et ego tibi nō possū negare & ipse indi
 cet inter me & te. & statim illē miser uapto corpore xpi
 eiecit mortuus. & ideo glly caruit sibi nō indigne accedit
 nō uiz noat sacerdoti s; sibi ipse. & sacerdoti bñficiarent
 si istō exemplū & sita frequēter suis seditis mīarent.
 Sz nūq̄ suspectis de ore d; dñi istud sacm. Dico q̄ eph. 1. p̄
 & suspicio. qz quedā ē uolenta. quedā probabilis. quedam
 leuis. Suspectio uolenta ē quā nō admittit probatio
 sic si aliq̄ inuenit cū aliq̄ in loco solus cū sola. nichil
 cū multa loco & tpe ad hoc statutus mox uerte. n̄ p̄cāb
 n̄ aliq̄ alio obstantib; cū uolenta suspicio. qz cognouit
 eaz ita qz nō admittētū probatio i q̄uz. probabilis suspicio
 illa que orit̄ ex aliq̄ signis probabilib; sic si aliq̄ inuenit
 frequēter cū aliq̄ loq̄s in locis suspectis fatui cū me p̄fessibilis
 me qz male agunt. Leuis suspicio ē que orit̄ ex fama &
 moralitate suspicio alia ē & ista dī leuis. 1. fatua suspicio. sic
 si uidet aliquē bonū vix aliquā bonā iuuenē salutatez
 ul sibi amictēz nō in loco n̄ tpe suspectis fatui cū me p̄
 sumē qz male agunt. Et id dī Salamon. Qui atō cre
 dit leuis ē corde. Qñ ē querit̄ utrū suspectus de aliq̄ ore
 debeat dari corpus. Dico qz si de aliq̄ hēt suspicio uolenta
 de aliq̄ ore notorio. qz tali d; negari corp̄ & uerbi gr̄ de
 aliq̄ hēt suspicio uolenta. qz sit notorie hereticus. ul usu
 rarius ul scabimarius. & sic de aliis. Dico qz anq̄ det sibi
 corpus. d; se pungere de huiusmō ore. qz de pur. ca. c. uij.
 si at hēt de uolunt̄ suspicio p̄abilis nō d; sibi denegari
 corpus & quonq̄ cū probatū ē eaz cū monedus qz pungere
 se anq̄ accedit ad coenandū & si cōsentit ut bñficiat. si aut
 p̄fuerit instans & negare a tunc dñs p̄bilis p̄sumit
 oīa uiz nō credo qz an̄ probatay cū p̄uadus uine suo

qd hē ipſando .e. accipiendo corpus x. pſti cū uſ ſua agat
 e ſi indigne ſuſcipiat noccat ſibi e alij nō. tñ ardo qd ſa
 cardoſ ad tñrē pōt e d3 ſibi dicit aliqua uerba cōmūa
 toria dicendo ſi digne accipis pſficiat t ad ſalutē corpſ
 e aīe ſi indigne iudicat dñs inter te e me Si aut pſupō
 leuiſ hēat qd aliquē de quocūqz aīe p tale ſuſpitionē
 cū ſit leuiſ .e. fatia nō d3 agi q uiz i pſali .i. gnali tñrē
 bonū ſi ſacerdoſ dicit aliqua uerba cōcedendo q nulluſ d3
 pſuūmī e malūſ n cōſidet pſocerto .q. mltā multa loquit
 e q qlibz d3 ſe pinyam .e. quo ad deū .e. quo ad pſm aīe
 qcedat ad iſd ſacm. S3 nūq excoīcatuſ d3 dari iſd ſacm
 dico q nō qdūi e3 ſt excoīcatuſ diuſi ſt apapſtō ſacm
 e coīcē fideliz. S3 q ſi aliq excoīcatuſ e ipſiālo morā
 e petit corpus x ſibi dari dico q iſtū aut e excoīcatuſ a
 amone ſiue aīue i aut audice. Si e excoīcatuſ a amone
 ſiue aīue ſacerdoſ d3 cū abſoluē ſi iſtū petit humiliat
 abſolutōz qz ipſiālo mortuſ ſimpſ ſacerdoſ pōt abſoluē aīqūz
 ſm excoīſ lata a amone .e. abſolutio cōt ſed ap. rſuāt
 d3 tñ in quocūqz cū abſoluī ſb hac fōr. q ſi dñs pſtet ſibi
 uita .q. ſtati q ato cōmodē pōt uadat ad dñ q uī abſoluē
 pōt mādatur illi ſi illiſ pſb excoīcatuſ ſiāt hūilr recepti
 i uī e n ſiāt ſtati relabit in eādē ſmāz excoīſ ipſo iūe
 ut hēt ex de ſen. exco. eoſ q. li. dñ. Si at e excoīcatuſ audice
 aut e excoīcatuſ poſtumatuſ tñ. aut p aliquo debito ſiāt
 p delicto ul quocūqz alio tali .e. quocūqz ſit d3 abſoluī ſi pōt
 hūilr abſolutōz .i. tñ tñ p det pignora .i. ul cauēz ydone
 q paretbit .e. dñdēt memelatiſ eadē .e. ſatificat pſſiſ
 iūria .e. ſi neqz clare pignr ul cauēz iūret q ſatificat
 q ato pōt. S3 ſi aliſ exnt i pōt morā ul excoīcatuſ exiſtūſ
 ipſiālo mortuſ mittit pſſacrolote ut cōfeſſioz el audiat
 e det ſibi corpus xpi .e. aīp ſacerdoſ ueniat ad uī amittit
 loqlaz nūq d3 ſibi dari corp x. Dico q ſi intelligit aliſ mo
 nendūſ e ſi nō pōt loqui q cōdat aliqua ſignr cōtūtoīſ
 ſiē iūctūſ manuſ ellet ad dñ .e. pnciat pſtatiſ pſaliſ.

Hū qd excoīcatuſ
 d3 dari.

om ſi aliſ opnt ſ pōt
 mortuſ mittit pſſacrolote
 ut cōfeſſioz el audiat
 2 det corp x. e aīp
 ſacerdoſ ueniat ad uī
 mittit
 loqlaz nūq d3 dari corp

signa ondat se pete absolutuꝝ apcal. e. a finia excoꝝ
e. panetis e. amici el dnt loco ei e. uice promittere
et fideiute ul dare pignora si possit. qñ dñs prestet sibi
uita pntabit se cõpctui el q cū absolue pot mactata
el humili recepturi. et sic dñs absolui. e. cõcari. Si
at nihil intelligit. si cõstet e. probari pot q signa cõtri
tois pccasserit dñs absolui e. cõcari. Si aut nihil recti
git receptis tñ prius cauitoribz ul pignoribz ul iura
meto apmentibz ul amias p mōiz qe dictus

De ritu missæ

Omnia honeste e. fm ordinē oia fiāt verbū e
apti informati e. structi nos quid ordinati
e. honeste opa mīa mōe illa que ad cultū dei panet
faciam? inter que missa e. pnapalior. Si g in alijs
opibz mīs ordinat e. honeste nos hñc debem? multo
magis in missa. Sciendū ē g. q sacerdos armis spua
libz armatus. sacris uestibz indutus de qbz si dictū est.
dñs pcedat ad altare. e. q. ut dñs Salamon sapiens
pnapio smōis accusator e. sūi. Primo dñs accusare
in cõfessioe se ipm faciendo cõfessioz gñales que uale
ad remissionē peccōz uenialiu e. mortaliu obliuioz
sz de mortalibz de qbz recordat dñs amp induat se e. amp
accusat ad altare sacramentali cõfici facta cõfessioe pcedat
ad missas. Hoc andū qñd sacm uocat missa. fm Aug.
missa dr. qz dñs istd sacm cõfici mittit celestis missus. a. fm
qz ex pte inocūus iste celestis missus ē magni cõsili angelus
e. mittat ad cõfiscandū iste. e. iste ē sacerdos iussibilis
q pnapali cõfiscat e. cõfiscat hoc sacm ubiqz cõficiat
vñ ipē ē sacerdos e. sacrificiū ut dñs Aug. Aliā rōz assignat
hugo dñs q ipā hostia pot uocari missa. qz transmissa
e. pmissi apit ut eet nobiscū postea a nobis pñr. ut pro
nobis intercedat. Sciendū aut q tribz linguis celebrat
i. ebraica. greca e. latina. Nā alla amen. ofama sabaoth

ut istd sacm uocat
missa

tribz linguis celebrat
missa

diuidi missa i q^{or}

similit de ebrieta. Karul. Xpi. similit de greca. Reliqua
oia st latina. dr aut missa in istis tribz linguis. qz titulus
x. i. quicqz pendit fuit scriptus ebrieta grece & latine. Di
uich. g. missa i q^{or} p^{or} f. in obsecrat^{or} or^{or}el. postulat^{or} &
graz actione. Prima ps p^{or}ndr ap^{or}napio usqz ad offert^{or}
riu. Sa ps p^{or}ndr ab offertorio usqz ad fine or^{or}is d^{or}no. i. usqz
ad fine p^{or} m^{or}. Tertia ps p^{or}ndr usqz ad co^{or}oz. Quarta aut
ps p^{or}ndr usqz ad fine. Prima ps co^{or}met m^{or}se x. ul. vnda
p^{or}el. Nam p^{or} dr introitus qz t^{or}ic sacerdos p^{or} ministraturus
ad altare dz intene & scienduz qz antiquis loco introitus
dicebat totus in p^{or}ae cantabat a clero circa gradus al
taris. et id uocabat gradualis. h. yeronim^{or} qz y^{or}madato
damasci pp. eccl^{or}astiaz offm p^{or}maior p^{or}ce p^{or}ce eatur tantuz
intuit ordinauit introitus diuisos p^{or}m diuisat^{or}o fistoruz
& diez. & de illo ps qz loco introitus cantabat accepit vnu
vrsuz. Et e scienduz qz p^{or}st^{or}ius dieb^{or} introitus his cantat ad signi
ficanduz qz in xpo st due ne humana. f. & diuina. i. solap
nitatibz no ter ad designanduz t^{or}ia t^{or}pa. f. t^{or}ps qd fuit an lege
t^{or}pus i lege. & t^{or}ps q^{or} d^{or} v^{or}n duabz p^{or}mis v^{or}ibz dr st missa
qz i p^{or}mis duobz t^{or}ps no apte n clare loquebat hoies de xpo
tertia aut uia dr alte qz itao t^{or}ps in omz t^{or}az venit
sonus euageli. Post introitu feg^{or} h^{or}nt. xpt. h^{or}nt. id^{or}
e qz d^{or}ne misere. Xpt. id^{or} e qz xpi misere. & dr pp patre
filii. & p^{or}m scdm. & dr nouel pp noue ordies angeloz
qbz uirtute misse associari p^{or}tim in dieb^{or} solap^{or}nibz.
Post h^{or}nt. cantat ym^{or}i angeliaz. f. gla in excelsis deo
que ym^{or}i i natiuitate xpi angeli cantauerit. usqz ibi
bone uoluntatis reliqua oia laudam^{or} & qz que sequunt
btis ylanis. e^{or} ps p^{or}tauu^{or}n appoiuit & sic ad missaz cantu
istatit. & dz cantari iste ym^{or}i i festis ap^{or}st^{or}oz mentari cōfessoz
in quoz honore dedicata e eccl^{or}a. & in festiuitatibz beate
marie. Et qm in dieb^{or} p^{or}st^{or}is cantat missa p^{or} b^{or}ta uirgine
ul de sp^{or}u scd. ul de q^{or}az alio scd no dz i ea ym^{or}i angeloz
ul simbolu de cantari. h. i missa p^{or}pa p^{or}phato deat^{or} & r^{or}atio
ut dr ex de cel. mis. & Consiliu. ut iter. & qz solap^{or}netate.

in festo qm catat
missa de beate dñi
Ole exaltat deo

ondat. In festo aut qm catat missa de bea uirgine credo q dñi dia
glia in exaltat q illa dies e pale dedicata be uirgini pp mta
que no eppz hic dia. dñs vmo anglico. sacerdos conuersus
ad xpm salutat qm dicendo xps uobiscum. que salutato
supra fuit de ueti testio de libro loth. qm dñs hoo messibz
fuit dñs uobiscum. Scdm tr q epl loco de dñs uobiscum. die
pax uobis. q epl repñeat p r. q salutatebat discipulos suos dñe
bat pax uobis. Et sciendū q qm in eccā nō sit n vnus
sep n dñe dñs uobiscum q loq̃t tota eccā. et uidet. Et
cū spū tuo. que rñsio fuit supra ab aplo i epla ad timotheu
post salutatorē et rñsioz. Bñt sacrosol oramus. loq̃ns q
iudicis ip̃s totus ppli. et dñs oram die oras. et ista orō
uocat collecta. qm oliz sacerdos siue epl oi p̃plo collecto di
cebat ista oras. qm nō tibi mī nō possim ita pplm colligē
dicim oras. que enāli et antiquo uocabulo retenta uocat
collecta. Sciendū q iste oras dñe dia Berto nuō ita q
dicat una ul̃ tris ul̃ quq. ul̃ vi. qm dñi i ma. significat vni
tate vñtate. que e mātibz p̃mis qm dñi tris significat trinitate
p̃t. Nā p̃ significat p̃ p̃r. s. filij. E. p̃sūcti. vel dñi tris q
i passioe sua cū iudicam e mōnale ter legit orasse
p̃. qm orauit ut transiret ab eo hor passioe. So qm dñi
p̃r ignosca illis q nesciūt q faciūt. Et qm dñi p̃r i man
tias cōmendo spm meū. Quinqz qm dñi. significat
mōnāz de uulneri x. Septē dñi adnotandū q s
cerdos si digne dñe missaz exaudē p oibz septē p̃tatioz
que in orō dñica cōtinentur. ul̃ ad significandū q p̃at vi.
dona p̃sūcti. et alijs p̃gbi dñe missaz. virtute misse iudic
et ut dñe magr ioh̃s beati nō dñt dici ultra vi. et e scā
cluz q qm dñi missa p̃uuis nō dñt dici aliq̃ collecta p de
finitis n̄ cōfuso i missa p̃defonctis nō dñt dici orō p̃uuis
n̄ illa cōfusi. oips sempitene deus qui uioz dñarū. Si aut
i missa p̃uuis aliq̃ cau dicat collecta p̃ mortuū nō dñt illa
s̃ p̃mulat q finis dñt rñe omi p̃ncipio et dñt collectis
Rñdet amē ad cōfirmatōz collectis finitīs. de epistol

in qm dñi missa p̃uuis
dñt dici aliq̃ collecta
p̃defonctis cōfuso

et dñian.

et dicitur ad ppli informatos et de epla ab epi qd e fr. et
 stoller. qd e missio qd sup missa. qd epte fuerit sup missa
 euag. et no ep nullus dz i missa dicit eptaz n fuit scda
 conis. vii melius e q sacerdos legat ea q puer qumati
 euz ad missaz. et post eptaz dr i mforu. qd sic notat qd
 versu suo. ul epte dz inde dz. versu uo dr auertendo. qd
 illi q dicat euz se dnt uirtu ad orrectz. postea dr attz
 cu uersu suo. qd e cantici leticie. vii tpe iuniorz. qd est
 tps luctus no dz dca attz n eade rae i missa pro mortuis.

vi di eptz

vi di xpus

In magnis sollempnitatibz post attz dz dca sequitur. i. prolo
 que est cantici leticie. et significat ista duo leticia glorie
 paradisi ad qua uirtute misse et deuere spem. Post h
 i mediate seqt euag. et i principio ille q legit euag. salutem
 ppli ut reddat euz attentu ad audiendu euag. dicit
 aut euag. ab eu. qd e bonu. et angelus qd e natus. qd
 i euag. nunciat xps qd e magni consilij angelus. ul qd
 i eo nunciat oia q pntet ad salute mra. Et no q qn euag
 sumit de pncipio dz dca inicu scd euag. sicut i euag. libe
 gnatois. In pncipio erat uerbu. fuit in diebz herodis et
 qn aut euag. no sumit de pncipio dz dca sequat scd
 euag. et e sensus sequat scd uerba scd euag. Notandu et
 q dco titulo euag. dz in dca gla tibi dnt. qd i euag. agitan
 dr gla dei. et mra glr. dz xps diabolu uicit et nos redemit
 et uictor ad glaz pns ascendit. et id auditoris euag. letat
 ad laudes sui redemptoris exclamant dca glr. gla e dnt
 qd dicat. dnt gla tua in euag. predicat nobilaz sint sine
 pmement. et semp crescat. Notandu q qn legit euag.
 duo curi dnt attendi in signu q dnt misit discipulos
 binos an facie sua predicare euag. tanto q dca qd loquit
 tam proferens q audies debet munit se signo crucis in
 fronte i ore et i pectore. In fronte qd fuit e locus uenencie
 vii hois iuremandos efficit. i. sine fronte dicimus
 phos g. q in fronte signu crucis ponim significat q no

vi di euag.

erubescam unde i xpm crucifixu. et cu ueru dei et homines
constitu ore a fidelibz et firmis. In h aut q os et pectus signa
mus nos audact. et semp constitu ore a fidelibz et firmis unde
corde xpm crucifixu cu libz legibz dei et dñz nrm. Sa
cardos itaqz ul' diaconu. cuius lecturur se signat s'fronde
i ore et pectoribz. q' dicat no erubescam. cuius xpm ore p'cedo
et corde libri a signat. ac si dicat hic e liber crucifixi. dñz
aut cuius legibz. aucti deponit uelamta capiti. pp dñz. p.
ad onderiduz q' cuius dñz doctrina oia uelamta legibz antiq
remouit. So. ad significanduz q' omes qnz sensus ont
et apti ad audieniduz. cuius. Et scienduz q' ille q' dñz cuius
dñz hñ facit ad aglonē signu q' uirtute cuius debemus
nos munit. g'midial diaboli que uenit ab aglone
q' ut dñz. x' ab aglone p'cedet omē malū. f'mito et
cuius. q'libz dñz se munit signo crucis q' diaboli ne rapiat
f'mone cuius. de corde et. Post cuius. i me. scit symboliz
f. Quid i i mui dei. qd no dñz dñz h i dieb solepnibz no
m i oibz s' solu i illis de qbz fit mēto i simbolo. Vñ dñz dñz
i oibz dieb dñz i festo f'cti t'mitatis i natali i caratashō
z i oibz q' hñt i missali. Quid simbolo scit offertoriuz
q' dñz ab offertorio. q' offertimus ea q' st nēca ad missam
f. pane et uinu. et aqua. et sacerdos offert ista duo. dñz
f. Suscipe scit t'mitatis. q' et facit signu crucis f. pane et uinu
ad hoc ut deus ea scificat. Et hñ q' sacerdos bñdic aqua
et no uinu. q' aqua significat p'p'tz q' indiget bñdictōe dei
uinu significat xpm q' f' oia bñdict. et i hoc terminat
prima p's missa que e ad p'p'ti ista uictas. et p'p'ationem
ad tantuz saam. Sequitur secunda p's que e de m'a o'st
cratōis. et ista hñt q' p'tis. Prima dñz scit. f. sa p'phatio. f.
canon. Q' dñca ord. Recepta oblatō sacerdos lauat
sibi manus et redit ad altare ielmat se p'fide dñz
In spū humilitatis z q' ad dñdū q' p'midiat et in oia
uita et humilitate et o'trictōz cordis offiat q' dignus
ministr hñt scit et cuius se uertit ad p'm dñz dñz f'cti q'

da legi cuius omes dñz
nāt uelamta p'p't duo

Q' dñz dñz dñz

q' sacerdos bñdicat
aqua z no uinu

sa p's missa q' hñt q' p'tis

et id illi q audiuit dñt orare pro eo dicendo illi psalmus
 Exaudiat te dñs in die tribulationis. p. ul' dicendo dñs sit cor-
 tuor et in corde tuo. et si uisapiati sacrificiū de membris tuis
 et de ore tuo p tua et mea omz q salute. Tūc sacerdos
 sub silentio dñt secretas. Et e sacerdos q totide secretas et vocē
 ordie. et de eisdē dñt dñt quot collecte passūt an in ex-
 ordio missē an qplaz et nō plures nō pantiōtes dicūt Ror-
 ter qm secretas pñciat. qm tñ oī alta uoce dñant. Vñ
 et ab oīo laical faciebāt. fm aut q narrat magi. Iohs bolsti
 illigima sua cōtigat fel' ut quada die pistoris qd sup la-
 pide quēda pōneret lapide p mē. et dñant secretas. et
 uerba alia canonis si p mē. q ad uerboz ei' plationē
 i canōe cōuersus ē in quos diuinitus. acerrima vīdicta
 facta fuit. nā omēs ictu flammis mortui sūt. et id statutu
 fuit de celo ista sū silentio dñant. itaq nesciat alui
 al. Alia rō ē ne uilescat sic sacra scriptura. Tachē
 ē oblatio ne uilescat postea nō sacerdos dñt alte p or-
 feta sctoꝝ. et Rñso amen. Sacerdos uō nō uertens se
 ad p p m salutat ipm dicendo. dñs uobiscū. de qua salute
 tōe et ei' rñsiōe dictū ē hī. et qz in isto sacro magna re-
 quē alienatio mētis ad dñz. id dñt sacerdos. Sin sim
 corda qī dicat hēte corda sin sinz ellenata iux uerbu
 apli chactis que sin sinz sūt querite. et p p tū qī obediēt. hēte
 dñt. hēte ad dñz. i. corda ellenata. Et qz pro oīo que
 deus cōtulit grates ei reddē debem. Būgit sacerdos. grat
 agam' dñōz. Et p p tū qī cōsentat rñdit. Dignū ē
 iustū ē. Postea legē p p hatio. et dñt p p hatio qī p locutio
 i. ad mīstū p p hatio. ita q i p p hatio notant aliq
 angeloz ordies qī missa angēlos pñtēs ēē credim'. et assitē
 sacerdoti dicta p p hatio. Būgit cātus angeloz. f. semetūs
 fecti scti. dñt deus sabaoth. i. exatū 7 p. osana id ē q
 salu. obsecro. et dñt scti ad notandūz trinitatē psonaz
 qz dñt p scti p p pñt. go. p p filii. t. p p. pñtēti. et dñt dñt
 deus in singulari ad orandūz q una ē entia i tribz p

p p hatio qī p locutio
 i. ad mīstū p p hatio

et sumit de ysa. ysaia vñ dñe se iudisse seraphin clamā
 scā scā scā qñ mī nos cantica angloz cantam qñ pñ sacra
 cū hoīes assūmī emceloz ordīes nō dubitam. Et id cū eis
 in excelsis clamamus saluati. postea dñs alius pñt. e. bñdīet
 qñ vñt. qñ pñt sumit de aug. qd ē liber crucifiri. et isto pñt
 significam xpm ī mīdū uenisse. et ab eo saluati clamamus
 postea seqt. canon. et incipit **LX** vñ. et clīnat usqz ad
 pñt dñi. et dñs canon. qñ ē nomen grecuz. et uult dicere
 ī latino regula. et id canon. i. regula. qñ pñt uerbi regularit
 sit hui sacri cōsecratio. ul' qñ celebrat ī oibz regularibz s. dñ
 hñt et totū deqz cōtinet ī isto canone. excepto pñt mī
 totū dñs silentio. et hui cā ē tñ. p. qñ dñs nō attēdit
 clamorē oribz cordibz vñ dñs bñdīet bñardus nō clamor
 s. amon. intrat ī auribz dei. **Et** cā ē ne minister. qñ sum
 deuotō et reuerētia. recollat cū mōs dñs dñs et proferre
 oīa uerba amonis logo clamorē ne deficiat. ul' pñdīat
 alia deuotō. **Et** ē ne pñt qñt et cotidīam pñt uerba ul
 lesat. et ī locis nō cōpētībz dicāt et sic fiat ī mīnā ut sñ
 de pastoribz dñs ī quoda cōz dearto phibet bñamathamate
 xba amonis sñt nullus ī sacris uestibz indutus et ī libro et sñ altare
 cōsecratū proficit uerba amonis. et id qñ vñt pollutus
 labijs ego sñz. et ista sacratissia uerba sñ archana. qñ nō sñ
 ea log hoī peccatori. de ipis tacet. hoc tñ dico qñ nulli pñt
 uenit ī dñō pñt. licet aliqd de eis bñdīet ul' addit. Notādū
 tñ qñ amon signat sapit pñt hñz. **Et** que antiquē fiebat
 pñt crucif. qñ sacratissia qd sit ī tñt uerboz istoz phat
 ē memoratiū dñi passionis. vñ xps qñ mīdū hñt hoc sacra
 dñs hoc facit ī meā cōmemoratiō. et qñ uerba ista bñt
 efficacia apassioe pñt. vñ ymago crucifiri dñs ibi depingit. In
 ista sñt sacratissimū uerbis sit oīd gnālū pñt sñt catholice
 et pro pñt. qñ cas. et pñt et pñt tñt dñs dñs et de
 qñ et qñ dñt celebrat. **Orat** et pñt qñ dñs tñt
Orat et pñt orthodoxis et xpm catholice. et apñt fidei
 cultoribz. que uerba exponit tñt pñt opibz qñ agant.

Et dñs totū illud qñ
 dñt tñt amonē sñ
 sñt qñt pñt mī

xba amonis sñt
 dñt pñt ī
 dñt uerbz

de credo i dei. Et p ista uerba excludit scismatici. a heretici i uidei sanuani. e pagani. postea fit ordo spalis p illis qbz e obligatus sacerdos. e credo q sic eis e obligatus ex ordine caritatis. ita tenet eos ordinare. ita q p ponat illu cui p e obligatus. e sic de alijs ita tñ q si spali dr missa pro alijs q uirtute sacerdotij referant ad ipm. e pp hoc nō excludit qn possit e debet orare pro alijs tñ circa ista orōz aduertendū ē. q debet ēe mentalis e nō uocalis. e rō pot assignari quo ad nūc dup. pma ut sacerdos sit magis recollectus. e attentus. qz hmo aliquas ipedit attentaz. So. ad ostendendū qz deus nō attendit clamore oris s3 cor. dñs ut dictū ē. Notandū ē q nullus fidelis cui occurrat memoria d3 excludi ab ista orō. pmo quibz occurrat memoria ē deo spali cōmendandus alias sacerdos pot. canere. Notandū ē q sacerdos anteq dicat missam dicat mental. deo. dñe deus ego i missa intēdo ē recōmēdare ista e ista. postea i missa suffic. q dicat mental. mēmo dñe illoz quos amica tibi recōmēdaui. postea notant multi sancti e scē. q omēs p xpō se sacrificauerūt exponēdo se morti. e ista quo ad nūc sufficiant pñz ad uerba canonis. Et dicendū ē aliq de signis. que fiūt i canone. vñ sciēdū ē. qz hñ q dic dñs in octauis i libro de missa quas significat que fiūt i missa st xpo. e fiūt i septē uerbz. e significat expñte passionē x. pma uice fiūt tris dicēdo illa uerba hec dona. qz. e significat tñmā traditōz x. Nam pmo fiūt traditūz ad dō pñ. q cum i mudo misit. So. a iuda traditōz. q eū uēdidit. Et a iudeis q eū pilato ad crucifigendū tradiderūt. In 2a uice fiūt qñqz dicēdo illa uerba. Bñdictz. qz. e signifi-
Vñ significat crucif
 i fiūt i missa
cant fiant qñqz p. que fuerūt i passioe x. v3 p x. uendit. p iud. uēdit. e p. emētūz. que fuerūt tris. f. pontifex phisei e scriba. Intercia uice fiūt due dicēdo illa uerbz bñdixit qd uerbū dr p. fr. p. mē. p. fr. vñm. a fiūt ista due cruas pp cōuersioz duplas matēre. s. p. mē. e vñm.

In quarta uice fuit quinq; dicendo illa uerba. hostia pura et
et significat quinq; miltaria que xpi p'tulit i cruce. Inq;nt
fuit due. una sc' corp' et alia sc' sanguis dicendo. uia ill
sacrosanctum et. et significat uinculo q'b' xpi fuit ligatus. et fl
gilla q'b' fuit flagellatus. In sexta fuit tres dies illa uerba
significat et et significat tres a'ncipios x'. Na p' fuit cruce
fixus linguis iudeoꝝ s'c' f'm'a pilati s'c' manib' milituꝝ
In septima fuit quinq; dies cu corpore s'c' calice. et due al
ter. et significat tres cruciat' s'c' passiois. p'passiois. et copassiois
et aqua et sanguis. q' fluxerunt de latere x' et sic fuit
vniuersi. x'p' q' e' n'is cubitus ad designanduz q' p'p'x
multiplicat sacrificiu s'c' d'ni. et ista sufficiat de signis
et p'nt de ea p' m'isse. que e' ad m'e m'isse consecratoru

Ep' missi

Q' d' significat q' fuit f'ragit hostia ita et p'el quaz una significat corp' xpi missa
f'rag' hostia i t'el p'el. i. fidelis q' p'nginat i m'undo. Ha illos q' s'c' i'p'ngatoru

Et illos q' s'c' i'p'ngatoru. Et d' d' p'cia s'c'la s'c'loꝝ. et p'nt d' m'e
d'iat sacerdos pax d'ni sit s'c'p' uobis a' faciendo quos cu p'te
hostie. et significat q' p' morte x' fuit pax i t' d' d' et h'ic i'f'or
mata. et d' agnus dei. ab agno q' e' p'ni. q' xpi sua pietate
nos redemit. ul' d' agnus dei ab agnoscedo. q' solo balatu
matris sua agnoscat sicut xpi i passioe sua agnouit m'it
et id d' d' agnus dei. q' xpi i cruce p'cedet. t'ia agnouit
s'c' p'at' suu cu obediendo. et m'it uirginu uirgini com'e
dando. et genus humanu redimendo. et d' m'icere
nobis. et ultio d' d' dona nobis pacem. ad oneladu q' i m'undo
isto. et i'p'ngatoru i d'ignu' m'ia dei. et i'p'ngatoru h'ebim'
pax et regē opulenta. In missa p'cedit d' d' dona uis r'p'e
q'z missa p'ro eis d' ut uiciant ad regē p'cedit p'ntia p'nt
una p'te hostie calice. et significat ut d' d' e' mortuos q' s'c'
inebriati gl'a p'cedit s'c'p' illu' p' s'c'p' inebriabit' ab uirtute
domus tue. et t'orte uoluptatis tue potabis eos. postea ac
cepto p'as osculo s'c'p' quosda ab eu'phoristu. s'c'p' alios a ca
lito. s'c'p' alios ab altari dat p'as diacono. et ille s'c'p' diacono
et sic p'ntos descendit ad alios ad designanduz q' pax d' d'

R' d' d' e' agnus dei

Tres p'el f'at d' x' corpore signat
Prima sua carne. s'c'ol secunda sepultos
Tertia uiuētes h' e' i'p'ngatoru tincta

que exuperat omnes sensus p xpm defecit ad prelatos
prelatos ad subditos. et significat et q omes q uoluit ed pici
pof fructus isti sagi dnt ee uicario pial et caritatis costructi
postea dicta quada omne sacerdos recipit istd sacratissimu sacm
ib qe p muf a vmi. laici aut no dat sb qd vmi pp pialu offitios
post sup piaz saci dz aliqd rapie de vmo a abluere of. n et
alia missa illo die celebrantur. et sic emiat tria p missa
q e ad sacra supiaz. Sequitur quarta p que pmet ad giaz
actaz i q p. caritat coio. a dr coio. a con qe fit. a vmo. q fit
vmo. ad notandu q uirtute hui saci sumi p caritate vni
deu a proximis. postea dr post coio. i. queda ord que sic uocat
q dr post coiaz a dnt dici code nro a code ordie. qb fuerit
dicta collecta an epla. a code mo emari. postea salutatio
ppld a nro a co spiu tuo. die sacerdos rec missa e. a e sensus
ite post me ad xpm. a sequi eu. qz missa e hostia p nobis ad
deu priu placandu. ul ite ad pp. qz missa e co plet. Et no
q ite missa e no dz dici n qn dr. Gla in excelsis. sz dz dia bndi
cni dno. a i missa p mortuis. Regesat ipace. Si quat. q no
ifine cuilibz missa dr ite missa e. Rades corpus x misticuz
qd e coia e tris. q e in celo glorificati. i. fci qst apud d.
Aliud qd adhuc iteris ambulat. i. fideles q it i mudo. No.
Aliud qd ia rrexit de hoc mudo no en adhuc e i parricid
i. fideles q st i p m gacord. licet q quelibz missa totu corp x
misticu respiciat. sic pz p a plic hoie p aone. et f misticu a
plic distia. coagit missa tris. appropriati. queda eoz celebrat
ad honore scfoz. a q ipi st cora deo i talibz missis locuati
pplu. a dr ite missa e. q dicat fymate mendi i illa requie
Queda pabr celebrat ad salute uiuoz. a q no sumi certi de
salute nra id debem ee solici ne p miz igranti i nobis missa
efficacia euanesca. id dr in istis missis in fine o tpe. bndicam dno
fm illd ppe. Bndicam dno i o tpe. Queda dnr pabr ad resp de
fictoz. i. in illis dr regesat ipace. Et no q sacerdos uertit se gngel
ad pph. a se pici salutem eu. q gngel uertit se ad pphm significat
q xpi gngel apparuit in die resctoi sue. p. mare magdalene
in orto. p mulieribz euab. ul uxoribz de orto. E bato
pau. sz ubi ul quabo nescat. Et id qn tatis mo co uertit

Qr no dat lucif cap
e sb p vmi

Quon p missa

Qr no dr ifine cuilibz
missa fce missa e

Qd significat qn sacerdos
uertit se gngel ad pphm

Qd sacerdos caput missae
id est per altaris

In sacerdos dicit moritur
i canonis

se sacerdos nō loq̃t̃ alt̃. quanto apparuit discipulis q̃ s̃c̃a
uit ad eos clauis ianuis. et Thomas nō erat cū eis. Quanto
apparuit dīcōb discipulis cūtib; i Emmaus. q̃ aut̃ septies salutat
ip̃m s̃c̃g̃. q̃ uirtute misse salute cōsequimur et̃nā i qua habim̃
septe dotib; uis̃ ap̃e corporis. et tres ap̃e aīe. Nō ē q̃ illd qd
sacerdos inapit missa i dext̃a p̃e altaris. et postea uadit ad siñ
ist̃a mīd̃i. et iterū reddit in die ascensionis ad dext̃as p̃is. iux̃. 30.
exiit ap̃s et ueni i mudū. iterū relinquo mudū et uado ad po
t̃rē. Si at̃ querat̃ uerū canoñ debeat dici t̃nde. ul̃ q̃to. i.
an debeat sacerdos multū morari i canone dicēdo ul̃ nō
dicēdo q̃ sacerdos d̃z cū bona mat̃ritate. et cū magñ
attēctō dicēdo oīa uerba canonis. nō d̃z t̃ñ ibi morari multū
nē missae moriet̃. i. diaboli et̃ptatōs p̃dat suauitatē
uiguet̃. i. suauitatē hui' sacrificij. q̃ uoluntas hominis
ē et nūq̃ in eodē statu p̃manet. et iō s̃b figurā sūt dicta
filij isrl̃ q̃ comedēt agnū paschale festinat̃. Notandū
ē q̃ missa nūq̃ d̃z dia sine luce. Et ista sufficiat de ritu
misse. i. multa alia possē dici

V Quod occurrat ē defectib; q̃ possūt occurr̃ i missa. **Cxj**
Si manus piculū intēd̃. ibi ē plenū cōsiliū. et
q̃ in celebratōe misse n̄ debito mō fiat iminet ma
ximū piculū iō defectib; q̃ possūt i celebratōe misse cōt̃gē
debet sumope precauī. et si cōt̃gat. s̃t ut melius poterit
corrigēd̃. Not̃ q̃ cō defectus i missa an̄ cōsecratōz. ut i p̃
cōsecratōe ut post cōsecratōz. an̄ cōsecratōz pot̃ cō defectus
si nō ministrat̃ debita m̃. puta. si loco uini ministraret̃
i calice aqua credēs ē vīnū albi. q̃ d̃z fac̃ sacerdos. Quādū
q̃ sacerdos aut̃ papit illū erit an̄ cōsecratōz. aut̃ post si p̃
apit an̄ cōsecratōz corporis. aut̃ aliat̃ an̄q̃ d̃z aqua cū
et ministrat̃ vīnū cū aqua. et sic pagē mistūz suū
Si aut̃ aliat̃ post cōsecratōz corporis. aut̃ auertit an̄q̃
sūm̃ corpus. aut̃ postq̃ sūm̃ corpus. Si an̄q̃ sūmat̃
corpus d̃z ministrat̃ vīnū cū aqua i calice et̃ rōpe ab illo loco

Qd agēdū ē si sacerdos
ut ille q̃ p̃uit p̃ona aqua
i calice loco uini

Sili mo postea q̄ canatu ē 2° p̄ p̄secq totū usq̄ i finē
 si aut aduerit post sup̄tēz corporis. d̄z admittente unū ho
 mīnē nō cōstantēz. & ponē vīnū cū aqua i calice. & rēcipi
 ap̄ncipio canonis s̄m̄ quosdā. tñ ardo q̄ sufficiat rēcipi
 ab illo loco. Communicatēz & mōdū veneratēz 2° p̄. & p̄
 cū mīsteriū sūi si dicat. q̄ forte istū nō p̄cipit istū errōrēz
 quoniamq̄ sūp̄sit aqua. que loco vīni fuit p̄tē i calice &
 sic nō ē ieiunius. & sic videt̄ q̄ nō d̄z celebrare i isto calice.
 S; dico q̄ istud ē tēnēdū p̄ regulā ḡnālī. quoniamq̄ sūt duo
 p̄cepta fortius magis obligat. Modo circa celebratēz
 missē sūt duo p̄cepta. vīnū ē q̄ missa dicat aicuno
 aliud q̄ sac̄m̄ integrū p̄ficiat. i. q̄ celebrat sēmp cōsecrat
 sub utraq̄ sp̄s. panis & vīni. Cōstat at̄ q̄ p̄ceptū de
 integritate sac̄i fortius ē p̄ceptū qd̄ sūm̄at aicuno
 aīz illud respiciat cētū sac̄i istud usū sac̄i. & p̄tūcūq̄
 istū sūp̄sit aqua. & sic nō sit ieiunius nihilominus
 tñ d̄z facē sic dēn̄ ē q̄ beat̄ hostiā nō cōsecrat. & vīnū
 & aqua. & rēcipiat ap̄ncipio canonis. ut ab illo loco
 Communicatēz. & sic totū p̄sequat usq̄ i finē. S; q̄
 si ille q̄ ministrat vīnū i calice nō possint ibi aqua
 q̄ faciendū ē. In hoc cāu dico. q̄ si sacerdos aduerit
 istud cū cōsecratēz sanguis d̄z ponē aqua i calice & sic
 cōsecrare p̄t. Si at̄ aduerit post cōsecratēz sanguinis
 d̄z cōtēn̄ de negligētia. & p̄cedē i missā. & vīnū est
 p̄p̄a m̄a huius sac̄i. & nō aqua. ut dēn̄ ē s̄. d̄z tñ admiscē
 ex quada cōgruitate. S; q̄ si sacerdos aduerit venenū
 & immisit i calice ul' arameā. ut miscē ibi cradisse
 nūq̄ d̄z sūm̄ē. Certe p̄tū adueniēti & arameā dico q̄
 nō ne calix int̄ fiat sibi calix mortis. S; sanguis ille
 d̄z p̄t i aliq̄ uase mūdo & apto. & d̄z p̄t inter reliq̄s
 cū aliqua scriptura notificat ibi ē sanguis. & q̄ nō
 sūm̄at ab aliis. q̄ sp̄s illis ē admixtū venenū. & si sa
 cerdos sūp̄sit corpus d̄z ponē aliud vīnū i calice cū aq̄
 & rēcipi ab illo loco. Sili mo 2° p̄. Si at̄ iā sūp̄sit

Qd̄ si ille q̄ ministrat
 vīnū nō possint aqua
 i calice

Qd̄ si sacerdos aduerit
 venenū & immisit
 i calice ut arameā
 nūq̄ d̄z sūm̄ē

corpus d3 hñe alia hostia ut dictu e st. Quatu at ad mi
sam dico q p musca nō d3 dimitte qñ firmat. nō tñ cred
q d3 transmutare muscā s3 sufficit. q lauet. e lotio firmat
Si at timent de uomitu. comedat aliq pibis uomituz
e musca cobinat. e cinis in sacario refuēt. e idē dīo
de aranea p. f. d3 cobin. e cinis in sacario refuāri

Qd si sacerdos qñ illius
hostia apponet sibi
spēs puci ut carnis.

Sz pone qñ sacerdos elletuat hostia appone sibi spēs puci
ul' carnis q hñe. tñ dico aut appone ita oib' aut sacer
doti tñ. aut ppo tñ. Si appone ita oib' aut sacerdoti
tñ. in isto cāu dñt effundi ordēs addat. ut rruat
ad spēs puci. e si fiat d3 firmi. Sim at d3 hñe alia m
e cōsecari e firmi. Si at nō appone sacerdoti. s3 ppo
tñ. d3 firmi a sacerdoti. Sz pōt cōtinge. q calix cadat
e semquis effudat. q si faciedu e. nūc dīcēdu. q qd
agendū ē. In isto cāu docamur ex quoda decreto p
p. i q decreto dī. hñe. Si p negligētā aliq stillauerit
i terrā lambat. e tabula radat. Si nō fuit tabula ut
nō cōculat. locus radat e in igne cōfirmat. e cinis ita
altare cōdat. e sacerdos xx. dieb' peniteat. Si si tñchen
altaris stillauit calix fortat minister stilla e trib' dieb'
peniteat. si si altare. qd' dieb' peniteat. si usq' ad eam
stilla uenit. i. stilla puenit. ix. dieb' peniteat. si usq' ad
decimū. xx. dieb' pteat. e lēthcamur q tñgūt stilla trib'
uicib' minister abluat calicē supposito. e aqua ablutōis
firmat. e in aliquate iux altare cōdat. Si p ebrietate
eucharistia euomit. si laicus ē. xl. dieb' peniteat. clerici
ut monaci. diaconi/ul' pbr. lxx. dieb' peniteat. Ep. xc.
Si uō infirmitas eā euomerit. vii. dieb' peniteat. ita
hñe de cōf. d. ij. c. si p negligētā. Si q p ebrietate. e
mō illi uomitus d3 acapi. e cobin. e cinē iux altare
radat. Que pñā d3 ē ita dñt aliq p oib' dieb' illis
pñe d3 ieiunare i pane e aqua e casside a corone
Alij dñt. q sufficit q faciat aliquā abstinētā ul' dicat aliq.

Qd si calix cadat e
sanguis effudat

Qd si q p ebrietate
sacramentum euerit

orat. Sz pone aliq sacerdos induit se admissaz. & postea
 ia processit i missa recolat se aliqd peccm mort^l commiss^l
 de quo no fuit confessus. ul' recolat se excommunicat^l fuisse. qd
 faciet iste sacerdos. si prociat i uide pccare mort^l. qz in
 dicit sibi manducat & bibit. Si at i totu dimittit
 magnu scandalu ppto gnat. Dicit qda qz talis sacerdos
 no dz dñe uerba consecratoris. sz simplic^l hostia dz sime
 Sz istd no e neq ymo hereticu e. qz faciedo sic uidet
 grauit pccare. qz talis uidet dñi illud faciedo in can
 ritiaz facio. & ptm accipit que fac ydolatriam. & ita
 ei se attingit. ita hōt de al. m. c. de hōr. Et id dico
 qz si iste no possit dimittē missa absq scandalu. qz doleat
 & peniteat. & qz propiat confici cā cito qz potit hū oppo
 nitate. & consecrat i nou dñi. qz in isto cau firmu sa
 cerdos absoluit euz. & h qda dicit sitis & i m. excois
 tñ credo qz si sacerdos i isto cau no possit ad consecrator^l
 dz dimittē fingedo se ipm infirmu. ul' hū aliqd neccitatez
 legitima. & si no pot dimittē doleat & propiat se absolui
 fac. & credo qz qm ad illu pūtu e absolutu a simo
 sacerdote. & hoc qm ad culpa. vari at sit absolutus
 qm ad pena irregularitatis no detrimo quo ad nūc
 Sz pone sacerdos hē cōfiaz qz omisit aliqd de uerbis cōmo
 nis. nūq dz ea repetē. dico qz aut cōfiaz probabile. & qz
 certa hē. aut hē cōfiaz leuē & scrupulosaz. Si hē cōfiaz
 certa ul' mltiaz probabile qz tranisit aliqd de uerbis cōmo
 nis dz repetē potissimē si hēat tale cōfiaz de uerbis consecra
 toris qz no itelligi iteratuz qz dubitat siuple probabilit
 ul' nescit cō factu. ut de cōf. d. uy. cū nulla. ex. d. p. s. b. r.
 no bap. c. d. n. u. l. dz tñ hū ut credo sacerdos ista itentoz
 si dñi ista uerba no intendo ea repetē ai itentoz consecra
 tō. sz si no dñi nūc dico ea arg^m. ex. de bap. m. c. q. offe.
 c. y. pp aut leuē & scrupulosa cōfiaz no dz iterare cōmo
 uerba. & id sacerdos mltiaz & cōtentus & recollatuz

Nūq sacerdos hūc cōfiaz
 qz omisit aliqd de uerbis
 cōmonis dz ea repetē

2
Qd dicitur fieri sacerdos
fig. cu hostia si cadat
pp. frigus ut i adhibetur
in igne

Qd si pp. frigus sanguis
gelat i calice

Qd dicitur fieri qn sacerdos
debetur munda missa mo-
rit. ut i gravi infir-
mitate cadit

Qd si moritur postq
supplet corp. x. anq
sumat sanguis

qn die hec verba. Sz pone sacerdos qn die missa facere
figura cu hostia. forte pp. frigus. ul' i adhibetur. ul' aliq aliud
cadit hostia in sanguine. qd dicitur. Dico qd ea dimittit
ibi. si exeat ea inde. sz sumat cu sanguine. qd fig. a fructus
q fuit cu hostia. mag' fuit i significat. qd sit de centis missis
Sz pone a qd pp. frigus sanguis coagulat in calice. tunc sacerdos
dz tñ exalare i calice. qd hostiat. tñ ardo. qd tunc ext. qd calix
involuerit panis calidus. a si nō proficiat. qd poverit i aqua
fructu. cavendo tñ ne aqua sciat. Sz pone sacerdos qn
die missa morit. aut paut aliq infirmitate. ita qd nō pot
finire missa. qd facere i isto cau. Dico qd circa ista matiaz
e una regula gnalis. qd sup. ille q die missa dz sumit. e p fia
utd sacm. si possibile e. a si nō pot. aliud pot sumit. e p fia
loco ei. vi. q. i. illd. e c. nihil. In cau g. p. p. dico qd sacer-
dos aut morit. ul' ipdit. m i capta. amonit. aut post. si an
nō e annu. si post. aut an cosecrat. aut post. si an aliud
sacerdos dz se induit. e in cap. si ip. dimittit. Sz si moriat
ut ipdit. post cosecrat. aliud sacerdos dz suple. qd rema-
net suplegendu. e suscipe sacm. Sz ponat qd morit. ul' ip.
die postq supsit corpus. e anq sumat sanguis. i isto cau
dico. qd aliud sacerdos dz sumit sanguis. e dple offm missa
Sz pone qd mus ul' alia bestia sumit qd cosecrat. dico qd si
posset exhi ille qd ab illo aial. dicit apri. e qd ille ruere
ter. pot i faciat. e aial obiri. e anq i rualtam. rualdi
Sz pone aliq sacerdos p tantu qd i rualtam. illas qd p it i
putrefacit. ul' corupte qd dicitur de istis qd. corpus a sanguis
x. Dico qd istd i ma ista. hnduz e p regl. gnali. qd tantu
manet in istis qd. corpus a sanguis x. qd diu manet i
panis a vini. a tñ ato i b. qd. istis desinit ee corpus x. a
sanguis x. qd ato desinit ee ibi i b. panis a vini. Et iō si
ille qd uenerit ad tantu coruptu qd i b. panis a vini nō
manet i b. eis. sz nō e ibi corpus a sanguis x. a iō nō dnt
sumi sic cosecrate. Sz sacerdos postq sumit i missa corpus x
sumat eas i rualtam. sz nō ut cosecrat. Si at nō uenerit

ad tāta corruptōz. qm̄ s̄cis posse manē. e manet s̄cipa
 nis e vni debet s̄imi ut cōsecrata. S̄ q̄ si ex illis sp̄ibz
 corruptis s̄t gn̄ati vermes d̄z fieri de illis vermibz. dico
 q̄ dnt cōburi e cmet iur̄ altare r̄cūdi. Et sacerdos ex
 cui negligētia accideit. d̄z gnuat p̄m̄i. e id sacer
 dos d̄z canē ne nimis longō t̄p̄e refuet eucharistia. nec
 q̄ refuet eā in loco nimis hūmido. ita q̄ ille sp̄s possit
 defacili corrip̄i. Nec circa sacm̄ eucharistie. e op̄m̄i
 steriū e ornāmēta p̄st̄m̄i breuiter. ut simplici s̄ aliq̄b
 certitudiez iueniē. e in alijs que longū tractatū exigūt
 dant eis occasio dubitandi. cogitandi. e interrogandi

Quo si illis sp̄ibz corruptis
 s̄t gn̄ati vermes.

Continuatio ad subsequētia

O R̄dine hui libelli īpn̄apio p̄tūz p̄sequēdo
 dicto de sacramētis que produciūt. p̄mouēt
 e cōfūiat hoīez melle sp̄iali. que sūt. bap̄m̄. Confirmatio
 e Eucharistie sacm̄. Dicendū ē nūc de sac̄is que si
 crederit hō faciūt ut resgat. e ista s̄ p̄m̄az que sanat
 hoīez a peccō. e sacm̄ extreme unctionis. que sanat reliq̄as
 peccōz. Vēz q̄ in sa p̄cūla hui opusculi agit de cōfessionis
 audia. e p̄m̄az īp̄t̄e. iō tractatū de sac̄o p̄m̄az. usq̄
 tūc differat. ne oporteat sepe r̄trahē eadē que ē digni
 d̄z p̄cedē minus dignū. sacm̄ at ordinis ē digni sac̄o
 ex̄me unctionis. iō p̄mo dicendū ē de sac̄o ordinis. p̄ de
 sac̄o ex̄me unctionis

Tractat̄ q̄m̄ p̄me p̄as de sac̄o ordinis

O Via cōfere sacm̄ ordinis de iure e r̄ḡis ad so
 los ep̄s p̄tinet quādoq̄ sac̄a q̄ eos t̄ste hō s̄anne
 de omnibz edocet. recepit iō circa m̄az sac̄i ordinis
 pauca dicā. cū sc̄ol ac uen̄. ep̄s si hō īpatres ac d̄nos
 e h̄r̄ desiderē īmagistros. Vēz q̄ sacerdotibz omnibz
 tota vox p̄tas in collationē ordinis tribuit. Idē aliā

2
de facio ordinis expellit eos scire que ibi breui conspectio co-
pmda. et hoc quo ad nunc ad quod possit reduci. de quibus
per ordinem est agendum. Primo quod est ordo. Scilicet quot sunt
ordines. Et si in quolibet ordine imprimatur character. Quot
in quo actu imprimatur character in quolibet ordine. Quot
que regunt in suscipiendis ordinibus.

Quid est ordo. c. 1.
Ordo ab origine de seculo victore describitur sic
Ordo est signaculum quoddam in quo. et per quod specialis
potestas seu officium tribuitur ordinato. et post ibi potestas quo ad
ordines dicitur.

Quot sunt ordines. c. 2.
In primo ordinem diversificat doctores canonice
et theologici. doctores canonice dicunt quod sunt novem
ordines. scilicet psalmistae. hostiarius. lector. exorcistae.
acolythae. subdiaconae. diaconae. psalmistae. et episcopi. et
forte ratio que mouet doctores canonice est quoniam in quolibet ordine
tribuitur specialis potestas ut officium. ubi est specialis potestas ut officium
ibi est specialis ordo. Sed in episcopo attribuitur specialis potestas
et psalmistae. speciale officium. Sed episcopus est specialis ordo. et
psalmistae ut quod militis ecclesiae. correspondet triumphati
sic triumphati ecclesiae sunt novem ordines angelorum. ita in mi-
litari sunt novem ordines ministrorum. et est satis apta cogni-
tia. Doctores vero theologici. multi et per plures ex eis tenent
quod non sunt nisi septem. quod ponunt quod psalmistae non est ordo
nec et episcopi. ut sic septem mihi gratia spiritus sancti videant septem
ordines. Quod sit ex istis satis puto quod psalmistae non est ordo
sic non prima consuetudo. de qua magis videretur cum psalmistae co-
fuerat simplicia sacerdotum. prima autem consuetudo ordinata
ab ipso confertur. Unde ut dicit doctores. Consuetudo non est ordo sed dispositio
ad ordines dispositio in qua non necessitas sed conuictio. et episcopi
autem utrum sit specialis ordo dubito. et non dimitto istud dixer-
miatorum maiorum. Thomas in iij. dicit quod ordo dicitur tripliciter

Vno mō ordo ē nomen officij. a sic p̄lmitat̄ ē ordo.
 Alio mō ē nomen dignitat̄. a sic ep̄at̄ ē ordo. Alio mō
 ē nomen auct̄it̄at̄is p̄t̄at̄is. a sic nō s̄t̄ n̄ s̄ p̄t̄e ordet̄
 t̄m̄. a isto mō possit̄ cōcordari iura a op̄m̄at̄is doctoz
 Nūc at̄ a sufficiētia istoz s̄p̄t̄e ordinū sic p̄t̄ h̄r̄ cōst̄r
 ad doctozibz oīs ordo id ē ordo q̄ ordiat̄ ad corp̄ xpi
 prout in sac̄o eucharistie cōtinēt̄. a s̄m̄ q̄ maḡ d̄ p̄p̄m̄
 accedit ad hoc s̄m̄ hoc d̄ maior. ul' dignior ordo. p̄t̄ ḡ
 ordinar̄ alio ordo ad corp̄ xpi. ul' ad ip̄m cōsecrandū
 a sic ē p̄b̄at̄ cui ē corp̄ x̄ cōsecrare. ul' ad ip̄m cōsecrati
 p̄p̄to dispensandū. a sic ē diaconat̄. cui anteq̄ erat s̄a
 quēz x̄ p̄p̄to dispensare. vñ d̄r̄ b̄at̄ laicū t̄m̄ s̄p̄t̄o
 Nūc de ḡn̄z m̄e p̄b̄at̄i cui commissi om̄ia sanguinis
 dispensat̄. ul' ordiat̄ ad m̄az de q̄ cōfiat̄ p̄b̄o p̄t̄at̄
 ul' p̄p̄radā. a sic ē subdiaconat̄ cui ē hostia a calice cū
 vīno a aqua p̄p̄are. ul' ad hūm̄ m̄az ad altare
 asportandā. a sic ē acolitat̄ cui ē p̄p̄ide cū hostia a
 vīno cū vīno a aqua ad altare asportare. ul' ordi
 nat̄ ad diaboliūz ne hoīz assūpt̄e ist̄ sac̄i īp̄diat̄ estu
 ḡnd. a sic ē exorcista cui ē demones abinere. ul' ordiat̄
 ad dignos admittēd̄. a indignos excludēdū. a sic ē ho
 stianū. cui ē hostiū eccl̄e auct̄or. ne idigni int̄t̄
 ul' ordiat̄ ad ea que de x̄p̄o ī uer̄i t̄p̄lo dicta erāt p̄p̄m̄
 a sic ē lector cui ē p̄phetia uer̄is test̄i ī m̄sa legē. a sic
 h̄et̄ sufficiētia sept̄e ordinū cōt̄ dictoz hoīz ordinū
 q̄d̄ uocāt̄ minores. s̄. lectorat̄ hostianū. exorcistat̄ acol
 itat̄. a isti d̄nt̄ nō sac̄i. alij at̄ t̄r̄s. s̄. subdiaconat̄ dia
 conat̄ p̄b̄at̄ uocāt̄ maiores a sac̄i

Si quilibz ordine ip̄met̄ caracter. Cui

Quoniam s̄m̄ q̄ dictū ē s̄r̄ cū agitur de sac̄is
 ī ḡn̄ali caracter. sit q̄l̄a sp̄ualis pot̄as p̄quā r̄
 ap̄us sac̄i m̄ ip̄met̄ caracterē p̄t̄ facē ul' recipere
 alio q̄d̄ nō p̄t̄ ille q̄ nō recipit hūm̄ m̄ sac̄i. a n̄
 ap̄us quolibz ordine possit̄ facē aliud sp̄uale q̄ nō p̄t̄

ille q canat ordie illo sic pstr pot consecrare q no pot facere
no pstr. ideo i quolibz ordie ipmit caracter: & si dicat q no
ordial pot facere ea que st ordinis sic no acollit pot contine
hostia & in colos ad altare no ualeat qm q dr cont. Illud
possim q de uinc possim. nullus at pot facere de uinc ea que
st ordinis nisi sit ordial. Notandz tñ q caracteris oñz or
dinu presupponit caracterē bap^m eñz eñz bap^m sit ianua &
fundamentu oñz sacroz & fm aplm. ubi fundamentum
no ē si hōdificari no pot. nullus nisi sit bapagat pot ē ea
pore alicui sacri. & de pñb. no bap. c. venies. Sñ mñq caracter
alicui ordinis presupponit caracterē alicui ordinis. vñ ille q no
ē sbdiaconus pot ordiari i diaconu. ul' no diaconu i pñbm
Dico q de necessitate vñ ordinis caracter no presupponit or
dinem. alius ordinis. vñ no sbdiaconu pot ordinar i
diaconu. & no diaconus i sacerdote. h no debet ymo
de rigore iuris dē deponi si ex malicia ul' ieiunia aliquē or
dinez pretermisit. Sñ ex negligētia epi i pñta ei pretermi
t p eo q sic ignorat ul' negligēte mediū ordie pretermisit
ad ordie pretermittit poterit promoueri. Interi assuptionis
ordinis executio suspensū Gregori ordiat ad ordinis accē
dendū ē. Nam canz appetit q ad hūm loca vestigior post pñtis
gradibz quērit asseritūz. dñ. pñm. sic oñz. & de cl. pñl.
pñm. c. vñm. Sñ mñq caracter ordinis presupponit confirm
ul' caracterē confirmatōis h vgnō dicat q nullus nisi beat
pñmā confirmā pot ordiari i sacerdote. arg^m xl. d. sic tñ de ap.
theologi cōtē dñt q caracter ordinis no presupponit de necessitate
pñmā confirmā nec confirmatōes. ymo no confirmatōis ut no co
firmatō posse ordiari. h no debet fieri. dictū ē eñz sñ p cōfirm
ē dispositio ad ordinis cōgruētiā tñ no at necessitate. Notandū
tñ fm illos q ponit q epāt ē ordo q caracter ordinis epalis
supponit caracterē sacerdotalē. q no sacerdos nullo mō pot
ē epi. & istud videt sentire illd. c. ep. de ep. pñe pñl. &
ex his ordo eñz sacerdotalis ē qñ sñmāiale fundamentu
ordinis episcopalis.

Inq actu ipmit caracter i quolibet ordine. Cuy

*Hic q caracter alicui ordi
presupponit compendūz alit ordi*

Ratio at qd mulier nō pōt nōpē carere aliū ordinis
 ē qd p̄p̄ qd fuit mīnor sagi ordinis nō promouitū aliquis
 muliere ad aliquē sacri ordinē. h̄ b̄ssie virgo mar-
 domonē ex celsior fuit aplis vniūsis nō tñ illi h̄ qd dñi
 claus regni celoꝝ comisit. ex de pe. et re. noua. et si forte
 i aliq cap̄ iūciat mulier uocari diaconis. ul̄ p̄bri. i
 telligendū ē qd illa uocabat. q̄ quā fundebat aliq b̄dictio
 re cui sequebat aliq b̄dictio p̄uale forte legēdi omel-
 i matutinis. ul̄ aliq qd nō habebat aliis monialibz p̄bri
 at̄ appellebat. qd fr̄i mōrē p̄mitte eā erat inxor p̄bri
 ul̄ aliqua uidua de rebz eāz auz h̄nt ad instar matris
 familias uocabat p̄bri. et ita excedēda s̄ oīa cap̄. que
 loquit̄ de mā ista fr̄i qd regit̄ ē etas legip̄. Circa qd
 sciendū ē qd h̄ doct̄ canonūz faciūt m̄tas. mengas. et
 māz ista cū uidm̄ occultat fide m̄is ep̄ibz ad sacros ordines
 promouū pueros i uiribz. ymo uidim̄s aliquos ad digni-
 tates et p̄sonas. et ad op̄atus. et cardinalatū i epi taxati
 ad subdiaconatū sup̄taz. promotos qd qd ex dispensatōe
 sit lectis ap̄s que sp̄s sc̄o regit̄ nō d̄ ab aliis reprobari
 Vt tñ regit̄ ē tēredūz. qd n̄ i fauorē religiois sit nul-
 lus d̄z promouē ad ordines subdiaconatū n̄ cōplauerit
 p̄dūz annos. credo at qd dñi epi si necē fuit possūt i hoc
 dispensare. et dispensat quōtidie put̄ exigit eccl̄e ne-
 cessitas. qd in istis oibz d̄z attendi. Tertius qd regit̄
 ē moꝝ honestas. cui qd p̄te d̄gitatur ul̄ ordinū ist-
 mibz et sup̄p̄tis patē nō debeat ut lxxx. di. Item ex
 de so. relati fr̄ oīa regit̄ i promouēda ad ordines seu
 ecclesiasticas dignitates qd sit bone fame et honestus in
 moribus et iusta. ut ei b̄dictio sit et quos mōrē debeat
 promouēdus ad sacros ordines h̄nt ordit̄ aplis i epi
 ad Timotheū. i epi ad Titū ita dicit. Vp̄z v̄m sine
 cr̄e et. vni i uirū uirū sobriū prudētē pudicū ornatū

45.

hospitale. doctore nō vinolētū nō paullonē modestū
 nō litigiosū nō cupidū nō hypocritā domū suā bñdī
 pōtū. et hī ista auctōr indicat intelligi de epō tñ sūm Aug⁹
 et Ambrosiū extendēda ē ad alios ordinados lxxiiij
 dñs cognoscam. Notandū ē qd de singulis cōditionib⁹
 pōtis i auctōe pōicta mltā sūt dicēda. Itē rēpōnt
 magnū tractatū qd si ficialit^r pāmissio pauci dicto
 Dicit g^o p^o sine auctōe qd nō ē intelligēdū de omī crīmī
 cū nemo sine auctōe uiuat. et ut dñs sēd⁹ res pñe qd nō
 ē ut alij sine pccō sit. et iō intelligēdū ē de auctōe enor⁹
 mi sive mediocrī uulgato et notorio. et nō qd exis
 i pccō mor⁹ qāq; siue manifestū siue occulto pccat^r
 mor⁹ recipiēdo sacros ordies. sic i recipiēdo alie sacra
 dñs mltā d. xlvij q. iij. auctō. et dñs d. qd qd cōfiteri cōp⁹
 recipiat sacros ordies. So dñs imi i uxore i iij. et mlt
 ē intelligēdū negatiue. i. nō pluriū dñs lxxij pōiūti
 qd si intelligēt affirmatiue. seqūt^r qd uirginē ē q null
 hūiū i uxore nō possē promouet. qd ēt abscondū. et
 legē aptus sūm morē ēmitte cōt i qua licitū erat fornicat^r
 unā hūi i uxore. dñs mō hūiū ē ad uirginē. mō at nō
 ē licitū cū uotū castitatis sacros ordinib⁹ sit amplex^r
 de bigamis. et qd nō promouet. et qd ē bigamie. et qd
 mōi cōtūh^r qd ad nūc tacito qd excedēt metā hūi
 tractatū alie cōditionis. s. sobriū prudētē 7 cetera saps
 it nota. et iō de cōs nihil dico. Notandū at qd de cōs
 capis de corpore de auctōe et de auctōe colligit alie
 cōditiones que nō dñt ē in ordinando. v. qd nō sit solēpnit^r
 pñtis nō curialis nō fūis seu ad ratiocinia obligat^r
 nō corpore uicāt nō de pñro ul alia illigipie nati^r
 nō adultū in egritudine baptizat^r nō pñgimus i i i i
 nō minoris etatis de qdlibz utōz pñseq exigit maiorē.

in cōs pccō mor⁹
 recipiēdo sacros ordies
 pccat mor⁹

in ordinandis regibus
petio vobis

civitatu q' p'ns opusculu expostulat. Quartu q' requir
 e p'ia h'az. vñ ordinadu. e promouendu ad ingime
 atqz. d' h'z notici. e exp'iaz sacre scripture ad aiaz
 fformandas. e p' b' statutu ut i eccl'is metropolitani
 teneat doct' theologie. e p'elia exult' p'ia ad au
 diendū theologia p'p'iat introre it'p'ia sua. e si nō
 sufficiat eis eccl'ia d' eis necia ministrare. ex de magis
 Qd nō nulli erit e h'z p'ia scripturaz seculariū. e hoc
 ad eruditaz. ut possit discerne verū a falso. e p' eas h'z
 additu ad theologia. sō statutu ē ut teneat magistri li
 beraliū artū in singulis eccl'is cathedralib' e taliss' p'
 possit sufficē facultates q' eaz de eccl'iaz clericos e alios
 scolares p'p'is gratis instruat. p' qd aliqd' cop'tens
 b'ificiū magis n' itea affligut. ex c. p'atto. e it'elligo
 de sccl' trinalib'. s. grammatica. logica. r'ethorica. e
 maxie de grammatica. q' quadrivales scilicet. s. arithme
 tica. geometria. musica. astrologia. p'p' aut nihil
 faciūt ad scias p'p'itū ut ait sero. xxxv. cl. si e qua
 matica de hoc. s. p' scias dnt sacerdotes h'z requir
 p'pheno hui' libelli. e h' m'tea alia circa istā m'az sacra
 ordinis possē dici. ista tñ sufficiat ad hoc q' p'ns libellus
 expositus sit.

R tractat sex p^{re}missis de extrema unctio
 Une de sacro extreme unctiois dicendi. Cuius qd
 consideranda s^{un}t septē. p^{ri}mo que est mⁱⁿist^{er}. S^{ec}und^o q^{uod} est
 forma. T^{er}cio est mⁱⁿist^{er}. Quarto q^{uod} est effectus. Q^uinto
 q^{uod} d^{icitur} clari. Sexto igit^{ur} p^{ar}tes corporis. Sept^{imo} iⁿtra debet itari

M De materia sacri extreme unctionis. C. j.
Materia huius sacri extreme unctionis est oleum oliuaz
ab ipso benedictum. et ratio quod oleum oliuaz est materia
huius sacri est institutio christi. qui instituit illud sacramentum fieri in oleo

Qu'leu chunq e
ma yme vinctois

quando.

quando aptos misit unguere infirmos. et sanare eos. et huius
 concordat promulgatio sancti Jacobi quod dicitur. infirmos et in vobis
 indicat plurimum ecclesie et omnes sunt eius. unguentes cum oleo sancto
 et est sacerdos quod quoniam scriptum est iuxta simpliciter oleum intelligi
 de oleo olivaceo. quod illud est simplex oleum. alia autem non habet fuerit
 iuxta. vel per defectum istius. sic oleum nucis. vel oleum lini et filii
 vel per aliquam medicinam. sicut oleum amigdalorum. vel oleum
 lauro et filii. Ratio autem. congruetur quod tale oleum est in
 huius sacri. et est oleum mitigatum doloris. id potest in iulne
 ribus sanari. ut dicitur in Luca. habet effectus istius sacri est mitigare
 doloris. tam spiritualis. quam corporalis. ut dicitur infra. quoniam agit
 de effectus istius sacri. quod oleum olivaceum est propria materia huius sacri
 Notandum autem quod ad hoc quod oleum sit proprium. et convenientius
 materia huius sacri. oportet quod sit primo ab ipso benedictum. et istud invenit
 Petrus Jacobus quoniam dicit unguentes cum oleo sancto. id est sanctificato. ratio
 istius. quod sic oportet quod sit sanctificatum. potest et si tractatur de
 confirmatione. c. ij. vide et ibi.

P De forma sacri extreme unctionis. c. ij

Prima istius sacri sunt verba que dicit sacerdos quoniam
 ungit infirmum. scilicet ista. pista sanctam unctionem. et illi
 plurimum medicinam indulget tibi datus quies delictis per unguem
 per auditum. et per istud quod in ista forma tangit virtus istius sacri
 de qua unctio dicitur infra. quoniam dicit de eius effectu. et sacerdos
 quod diffusa est inter formas aliorum sacramentorum et istius. quod forme
 aliorum sacramentorum sunt indicatio. ut per discernendo per singulas. habet
 istius sacri est optatio. ut per ipsam. Notandum autem quod in multis
 Ambrosiano invenit ista forma ungo oculos tuos vel
 aures tuas. et per pista sanctam unctionem. et De hoc autem non
 estandum. habet forma qua videtur romana ecclesie. et obscurum
 Si autem alius querat quod ista istius sacri. magis videtur romana
 ecclesie verbo optatio quam talis formis. Dicendum quod istud est
 quod ut dicitur infra. istud sacramentum non dicitur propter mortem. quod est
 in recessu. Et idem sic mos est plurimorum quod in recessu optatio
 talis. ita ecclesia pro ista optat salutem credentibus. et hoc videtur

Nota pulchrum

De ministro extreme unctionis. c. ij.

Minister huius sacri est p[re]sbyter et non alius. unde nullus n[on]
sit p[re]sbyter pot[est] ministrare istud sacram[entum]. et istud p[er] ex[em]p[lu]m
Ista auct[orit]as b[eat]i Jacobi. infirmat q[uo]d n[on] vobis i[nt]educat p[re]sbyter
R[ati]o q[uo]d solus p[re]sbyter e[st] minister istius sacri. q[uo]d ille
q[ui] h[ab]et dispensare sacra corp[or]is e[st] minister op[er]is q[uo]d h[ab]eat pot[est]ate[m]
s[an]c[t]i corp[or]is x[risti]. h[ic] iste e[st] solus p[re]sbyter. q[uo]d solus h[ab]et ministrare
sacra. n[on] e[st] infirmas de bap[te]smo. q[uo]d bap[te]sm[us] e[st] sacra[m]ent[um] mane[n]s
necitat[ur]. id op[er]is q[uo]d h[ab]eat minist[er]i u[bi] mane[n]s cor[por]is. vide de h[oc]
s[an]c[t]i de bap[te]smo. q[uo]d bap[te]sm[us] e[st] sacra[m]ent[um]. c. ij. v[er]u[m] aut[em] op[er]is q[uo]d sint
p[re]sbyteri u[bi] sufficiat unus. v[er]o ex auct[orit]e alio[rum] q[uo]d sint
p[re]sbyteri sufficiat un[us] co[m]minist[er]. Ita t[ame]n q[uo]d unus s[an]c[t]us d[icitur] i[n]ge[n]t[ur]
et d[icitur] x[rist]a. Si eni[m] p[re]sbyter moriat[ur]. u[bi] alio[rum] p[ro]bat
alius d[icitur] p[ro]bat illud q[uo]d remanet p[ro]batu[m].

De effectu extreme unctionis. c. 4.

Effectus istius sacri e[st] iste. sic v[er]o e[st] i[n]firmittate
corp[or]ali. ita s[ic]u[t] m[od]o d[icitur] v[er]o. et e[st] i[n]firmittate
sp[irit]uali. I[n]firmittate a[ut]e[m] corp[or]ali sic e[st] q[uo]d p[ro]p[ter] q[uo]d
sit a[n]i[m]a ab i[n]firmittate adhuc remanet i[n] eo quod
debilitat corp[or]alis p[ro]ficiens ex p[ro]p[ter] i[n]firmittate. Iam
indiget aliq[ua] medicina. que sit co[n]t[ra] i[n]firmittate sanatus
et alia que sit debilitat[i]o. que remanet r[e]p[ar]atu[m].

Sic e[st] sp[irit]uali i[n]firmittate sp[irit]uali e[st] peccat[um]. unde p[re]sbyter
i[n] p[re]s[ent]ia saluatoris peccat[ur]. Misere mei d[omi]ne q[uo]n[iam] i[n]firmus su[m]
medicina sanatio ista i[n]firmittate e[st] p[er]m[ission]e[m] h[ic] p[ro]p[ter] h[oc]
sanat[ur] e[st] ab ista i[n]firmittate. adhuc remanet i[n] eo q[uo]d
debilitat sp[irit]ualis. et q[uo]d ista debilitate ordiat istud sacra[m]ent[um].

Nota de venialibus

Effectus huius sacri e[st] sanatio istius sp[irit]ualis debilitatis. Et
et alius effectus. p[er]p[et]u[us] v[er]balis p[ro]p[ter] et oblita m[or]t[is] r[e]m[ission]e[m]
t[em]p[or]is. et q[uo]d h[ic] auge[re]t u[bi] noua co[n]fite[re]t[ur]. Et et alio[rum] effectus.
q[uo]d si sit p[ro]p[ter] alio[rum] a[n]i[m]a s[an]c[t]a p[ro]p[ter] i[n]firmittate corp[or]is sibi re
stituit i[n]t[er]i[us] illi sacro p[ro]bat o[mn]i ista p[er] auct[orit]ate[m]

inducta. Infirmat qm in nobis. Inducat pñbros cōtū ut erit
 fit cū vngētis erit oleo scd. et alleviabit cū dñs alango
 ribz suis. et si ipñs sit dimittet ei.

¶ Quibz dñs dñt extrema unctio. C. v.

Ex pñca auctō colligit qd istd sacm nō dñt nisi
 infirmis. qz dñs infirmat qm in nobis. nō at dñt dñi
 qñcūqz infirmis s̄ solū illis qz s̄ ipñs. et s̄ propinq mortis
 qz cū deuote cōpñat istd sacm. pñto et qz sit firme
 tici. Cū etz istd sacm sit sacm exēntiūz. nō dñt dñi nisi
 exēntibz. ul' illis qñt pñati ad exitū ab hac vitā.

¶ In qñ pñbz corporis debet homo vngi. C. vi.

Via purgata mā medicina dñt applicari pñbz
 pñacti. id mā pñci purgata p pñaz istd sacm
 qd ē medicā ut ductū ē qz debilitatēz dñt cōtā ex pñca
 dñt applicari mēbris quēst organa sensui pñ mōrb pñca
 i aia itiat. vñ m facō istd dñt vngi oclī. aures et
 naris manus et pedes et vñes. ita qz ad oclōs
 dicat pñta sctaz vñtēz et sūa pñssimā medicinā
 indulget et dñs delicti pñssiz. ad aures pñditūz
 ad os pñssiz. ad naris pñssiz. ad mē pñssiz. ad pñs
 pñssiz. ad vñes pñssiz. libidinis pñssiz. et singlis
 pñta sctaz vñtēz. S̄ qz hōc de cōo amantitē qz
 nō pñssiz pñssiz. ul' de sūdo a natitibz qz nō pñssiz
 pñssiz de claudo qz nō pñssiz pñssiz debet vngi
 i istis mēbris. dico qz sic. qz hōc nō pñssiz i mēdo.
 tñ pñssiz forte mōdiatē iustiz appetēdo. et idē dico de
 sūdo et de claudo. Et s̄ qz aliqz nō hēat oclōs ul' alī
 mēbra i qñbz sit vñtio debet tñ vngi i locis carituanis
 pñ nōz iā ductā

¶ Vñtz extrema unctio debet iterari. C. vii.

Quā i istd sacm nō pñssiz caritātē manifestā
 est qz istd sacm iterari pñt cū hō possit muloties

Verū i eadē infirmitate
posse sep. iungi

ad mortē infirmat. Verū at i eadē infirmitate possit
multoties iungi. Dico q infirmitati qdā s̄ brevis t̄atio
s̄c̄e inochy ul inochus ul caison & sic de alijs & i talib
infirmitatib; nō d; utd̄ sacm̄ iterari. tñ si radiauerit alijs
cū radiaū sit alia infirmitas ap̄ aradio possit iterari
iungi. Aliē s̄ infirmitates durat ne s̄c̄e tussis febri sc̄etho
& sic de alijs que durat p̄m̄z ul plus & sic cū i talib; infirmi-
tatib; possit m̄tōq̄s hō iure ad p̄cāt mortis i talib; pōt istud
sacm̄ iterari. ita ē s̄m̄. Tomo quarto suo. dic̄ tñ q si iucat
s̄m̄ alicui doctoris i q̄m nō cōd̄pnat eā. Illō at qd̄ dicit qdā
q ille q fuit iunctus si amē nō d; s̄ postea balneum ē qdā
fatuitas que sequēt q cū cap̄ fuit iunctū crismate nō d; la-
uare cap̄. cū ei vinctio sit dignior. Ita tñ q infirmitas in-
iungit d; ē ibi aliq̄ minister q cū stupa abstergat locū in-
ctōis & postea stupa illa d; cōburi.

E Contumatio ad subsequēda

Expedit cū dei adiutorio tractatu de sacramētis
que gñant. iugēt. nutrit. promouēt repnat
hoīez i uita sp̄uali. uelut tractatū de sacro. qd̄ hominē
producit & gñat i v̄e & uita corpali. s̄ de sacro matrimōij
Quia nō libellus iste tractat ē p̄ simplicis q nō s̄ mulat iure
proiecti allegatiōes m̄tōz iurū. que tñ de iure canonico
q̄ ciuili ista mā plusq̄ in alijs p̄cedētib; addim̄t simplicib;
& m̄m̄s p̄uictas cōfusione iudicat. Idcirco ab huiusmodi
attōnib; ep̄ai pōt abstinēdo. Qui simplicis huiusmodi attōnes
iure legē iure dñi intelligē s̄c̄at. qm̄ at s̄m̄ p̄m̄ s̄c̄e dispositio
p̄cedit formā. sic sponsali p̄cedit matrimoniu. Idcirco p̄
de sponsalib; ē agendū. Circa que cōsideranda s̄ quāz. p̄. qd̄
s̄ sponsalia & vñ dicāt. So quali cōtrahit. Et quā etate
debet cōtrahi. Quid sit effectus sponsalū. Quāto i q̄b
cūb; dissoluantur.

S Tractat p̄m̄e p̄s. Quid s̄ sponsali

Sponsalia s̄ futurarū nuptiarū promissio ex q̄
diffinitio q̄ cōs̄ ē canonica & legalis p̄ q̄ sponsali

debet precedere matrimonium sic prius precedit futurum dominum in
 sponsalia respondet. et. quod id est quod promittit. et.

Quot modis contrahuntur sponsalia. c. ij.
 Contrahuntur sponsalia in modis. uno modo nudo
 promissione. sic quod dicitur accipiam te in uxorem. et accipiam te
 in uirum. Alio modo datis annis sponsalibus prout. vel aliquibus
 alijs rebus. Alio modo annuli sponnatibus. et aliis iuramentis de
 sponsatio si proprie sponnatibus nuncupat. alio modo iterum iurando
 in amictu. ita tamen quod semper sit uerba de futuro ut dicitur. et
 si erit uerba de presenti non erit sponsalia sed matrimonium.

Qua etate possit contrahi sponsalia. c. iij.
 Quia post septennium. et post etatem septem annorum capiuntur.
 quod pueri incipiunt habere discretiorem que regit in sponsa-
 libus. Obiendit non post septennium possit contrahi sponsalia. Si non ante
 septennium ipsi vel parentel ipsorum nomine eorum contrahunt sponsalia nihil
 agunt nisi cum uenerint ad septennium recipiat eis placet. extunc ualeat
 ita quod si sponsus non cognoscat eam corporaliter consanguineorum tamen
 ei non potest habere in uxorem nisi eorum. et non quod etas obiendi minimum
 apta in puella est. xij. annorum. in puero xiiii. annorum. et si ante obiit
 non est minimum sed sponsalia tamen non fiunt ita etatem nubili propter quod
 quod possit carnaliter committere. ante tamen etatem uideat malicia supplet.

Quid sit effectus sponsalium. c. iij.

Sponsalia contrahuntur duobus modis. quod quia contrahuntur spon-
 dictio. quia pure. si contrahuntur spondictio. apponitur hoc
 potest esse multis modis. quia spondictio apponitur aut est possibilis
 aut impossibilis aut necesse. si sit possibilis. ut puta contra-
 si contrahitur digito colli. aut si sit necesse. puta quod dicitur contra-
 trahitur si sol oriatur aut debet habere pro non in uetibus. non apponitur.
 Si autem spondictio est possibilis. aut sit honesta. aut inhonesta. si
 sit honesta. quod dicitur contra- si pro mecum uoluit. nisi dixeris
 centum non tenet minimum in spondictio sit implet. et si contrahendo
 sponsalia inuenietur fuit apponitur. et uideat intellige in carnalis
 copula fuit subsequitur iterum col quod tunc dicitur uerum esse matrimonium.

inter eos qz uidet ad dictos putat recelisse. Si uo co dictio
sit inhonesta. et sit q nāz et sūz matrimonij. puta q dū
gha tēat si pcedunt ē uenena sterilitatis. ul si pceptum
adulteramēto. tē tūdas donco tūcāz alia pūgationē
Ista co dictio uitiat gēz. ita q nō sē sponsali. si mīm
Si uo co dictio sit inhonesta. h nō sit q nāz mīonij. puta
qz dū gēz tēat si hōz interfeceris. ul si finitiz feceris
et filia p nō adict. d hū. et ē abiciend. et tūc spon
salit. Notandū ē. q l3 dictū sit q sponsali. possit cohabi
sēdictos pmissis pūc nō cō pōt promitti pūc. i mouz
pūc. et si pmissa sūt. nō tenet pūc promissio si pōt
peti. ut si dicat sic nisi cohabit tēat tibi dabo cētā mōtibz
nō uale additio pūc. cū libm debeat ēē coniūg. sūp de uer.
ob. c. de pōsa. uelut. Si at gēant sponsali. pūc. i sine
co dictio. et sint ambo apti ad gēndū mīm. si pposali
iter uenerit. unamēz co pēdēt p excoicationē co firmare
mīonij. h forte timeat de excoicationē ul aliq pūc. Si
si alter illorū gērit cū alio pūc. de pūti. tūgēt pūc
de pūti. et fide mētate. et absoluet ab excoicationē. Si at
nō iter uenerit unamēz mōcōh sē co firmare māt mōz
nō cogendi. qz tūcō nuptie malos co struerit hū pūc
uēat. Si at uēat ē mētate nūbū tenet expectare dū
prouiant ad mōs etatis legiptos ad mīm gēndūz
Et idē dico si unus ē mētate legipt. et alē nō. q ille
q nō ē mētate nūbū tenet aliu expectare. ul si mutuo
absoluerit pōt iudicō cō lēpāri

No.

E In qbz casibz dissoluit sponsali. c. v.

Equo sponsali. Rēcl gēta sē semp ligat. ita q
si gēnt sponsali. post mōz cū alio. et nō ē pūc
cūz ad carnalē copulā. co pēdēt ē rōdne ad pūc.
Si uo cognouit carnalē fōz cū in mīonij dicit debet
unamē cūz. et nō rōdne ad pūc. Soluit aut

Soluit sponsali octo
casibz

sponsalia in octo casibz. Primi si alter eorum uult transire
 ad religionem. qd pot facit alto iure. ad si fuit maioru
 p uerba de pnti qdaz dñi mō nō fuit p carnalē copulaz
 confirmatū. et ille q remanet in seculo remanet ab
 solutus a vinculo sponsaliū. et hoc qñ alter fuit pñs
 i religio illa. Secundus ē qñ sponsus nō uidet q
 transierit se ad alia religionē. recepta tñ prius pñi
 de pñio. ul' fide nō fuerat si p cā lterat. quomodo
 maioru fuit confirmatū. Tercius si alter ipse
 post qta sponsaliū. contraxit lepra et palis. aut oculos
 aut pedes. aut memū amisit. seu aliq corp' ei euenit
 Quartus si fruerat affinitas puta. qd sponsus cognouit
 cōsanguinea. sōse. ul' cō. Et ad hoc probad fuffic sol
 femina. Quintus si nuptio se absoluit. qdā tñ nō rati
 pñt istū casū. vñ dicat. q illa dñi. vñ dñi. pñt
 nō ē dñi. ul' loq de promissioe copulaz. Sextus si alt
 eorum fuit fornicat. Septim' qñ sponsus defuturo de
 facto cū alia. ul' spōsa cū alio qñt pñba de pñt. ul' p
 uerba defuturo. et seqt carnalis copulaz. tñ soluitur.
 pma sponsaliū. p malū uiculi fruerens. s. dz agē pñia
 de fide. ul' de promissioe mēta. Octauus qñ minor
 uenit ad etate legitiaz. et pñt absolui a vinculo spon
 saliu. et dari sibi licētia nubēdi aliq. et nō q omes isti
 casus pñt pñt. s. qñ uult transire ad religionē. rati
 dendi s. de sponsalibz defuturo que pñt dñt sponsaliū.
 Hō ē q induobz casibz. et pñt pñt soluit sponsaliū.
 s. qñ itat religionē. et qñ qñt mīm. cū alio. ul' al
 tra. pñt nō casibz soluida s. pñt dñt cō.

Tractatū septim' pñt pñt de matrimonio
Primo tractatū ē de sponsalibz. dicadū ē de mīro
 et circa hoc cōsiderad. s. octo. pñt qd ē mīrouz
 et vñ dicat. Pñt qñ qñt. s. qñ et vñ et qñ uerbis
 fit mīm. Quanto que fuit cā iustitias matrimonij

Quinto q possit gñe mīm. Sexto quot mōis dī mīm. Septimo
quot sñ bñia mīmōy. Octauo q pōdūt matrimoniu

Quo ē matrimoniu. c. y.

Matrimoniu a doctoribz diffinit sic. Matrimoniu
ē unū ē mulieris cōiunctio ī diuina uite cōiunctioy
necesse nō dīcē unū ē mulieris ul' mīmōy ē mulieris
qz nō mīmōy vñ plēs mulieris. nō īma mulier pōt unū hñc
pōt dīcē ī diuina uite. qz hoc ē q neuter ableg cōsensu
alibi pōt cōiunctiā pñciū ul' orōi uacare. ē qz iter cōs dūz
uūiunt vñcūlū pñmāz cōiungale. Alii diffinit sic. Ma-
trimoniu ē unū ē fēminē cōiunctiū cōs uite diuiniē
humani uitis cōiunctio. dīcē mīm amati. vñ. vñio ī.
vñ mīm qz mīm mīmū. i. offz qd dat mulieribz ē mīm
ul' iō mag' denotat amīcē qd pñc. qz cī offz mag' apparet
ī mīm qz offciū vñi.

Unū dīcē mīm

Quo cōiūbit matrimoniu. c. y.

Solo cōsensu gñit mīm. qz si solus dēlit. cōta ē cō
iū cōitu frustat. exē qz vñ pñbz dēpñci cōsentit
maritali affectu ī mulieris. ē mulier ī unū sine pñbz cōiū-
tis dīcē. accipio te ī meā. ē illa rñdit. accipio te ī meū ul'
sic uolo te dē cōto hñc ī inuicē. ē illa rñdit. uolo te hñc ī uicē
ul' qz cūqz uerbis ul' signis expmat cōsensu. statū ē mīm
ē dīcō signis qz sñcūlū. ē mutus pōt gñe mīm. vñ tñ
si loq possit gñentel. uerba sñ nēcā pñci ad uicē cōsensu
mutuū cōiunctiū ul' expmētū.

Ubi ē qñ fuit īstituti matrimoniu. c. y.

In pñadilo cōiuncti fuit īstituti mīm. ē qz cō pñcū
qz aut uerbis fuit īstituti dīcūt aliq. pñbz. Cōfāc
ē mulaplicamī ē rēplēz tñz. Sñ nō cōto īstō ē vñi. fū-
rit cñ uerba pñciū bñdūtiō nūcāū. vñ dīcō. qz pñbz ad pñ-
tūcō orē pñlati fuit īstituti qñ dīcē. hoc nūc of. ex offibz mīm
ē cōto dē cōiunctiā pñbz dīmittet hō pñbz amīcē ac ad hēnt
in uicē fūc ē cūc dūo ī cōiunctiā vñ. vñ hñc dē fācū ī gñali. c. y.

Que sunt cā institutiois matrimony. c. iij

Que sunt principales cause matrimony. h. se multis se
 cundarie. principalis cā ē pma ē susceptio sobolis ē
 p hanc cāz instituit deus mīm īpenadiso an pccm idcir
 primos pntes. qbz dix. Gensatu ē multiplicam. Secundo
 cā ē iuratio fornicatiois. ē ista cā hē locū post pccm. vñ de
 ita dic aptl. pp fornicatoz vnusqz suā beat uxore. ē vn
 quoz vnz suuz. Cause secundarie sūt mltē. s. pacis reformatio
 pulcritudo uxoris ē diuicie ē filia ita tñ qz intentio pri
 apalis illoz qz cōtrahūt nō ferat ad ista. s. ad prima duo

Quod possit contrahere matrimonium. c. iij

Quod possit contrahere matrimonium. c. iij
 Vnus hō qz pot consentire i conjugale affectum
 ē carnale copulā exat nō expresse phibetur
 pot qhē mīm. dico qz cōsentire pot. qm h. puer i etate
 legipima cōstitutus. h. ē i xij. mos. ē puella i xij. di
 cat uerba apta ad mīm qhendū. tñ qz cōsentire nō
 pot nullū ē mīm. Sñ ille qz nūscit ē qz si furiosus
 dicat illa uerba nō qhit qz nō pot cōsentire. ē hoc
 uerz. Etp dñi ē m finore cōstitutus. qm si aliqui hē
 lucida interualla. ē aliqui reddit ad sanā mētez nūq
 pot ē testari. ē oīa que alij possūt. pot. ē ipē. ut. c. de codi
 allis nec codicillos. dñ. q. j. qñis trise dixi ē carnale copulā
 exat ē id ille qz carit utroz testiculo. ul ē frigidus nāt
 qhē nō pot. dixi ē nō expresse phibeat qz cōdicti de
 mīorio qhendo ē phibitorius. i. omīs qz nō phibeat
 admitti qhē pot. phibit ēz aliq pp uotiz pp ording
 ē ita de alijs īpēdimentis de qbz decet t. ē nō qz mīm
 qhī pot inter absentes p prociatore sic fuit factū i tra
 dñz regē aragonū. ē dñaz reginā que nūc est

Quot modis dñr matrimonium. c. iij

Matrimonium dñr mltis modis. Nā matrimonium
 aliud legitimum aliud clandestinum. matrimo
 nium legitimum ē qñ ab his qz sūt fimmā potestate hnt

12
Vxor petit apertis posat a legibz dotat. ac asacrelapby
ut mos e bndict. et apapbis custodit. et solcpnit accipit
no tñ intelligat qm sine solcpnitatibz istis possit ee uirz
mrm. s. sic e in alijs sacris. q. quedā st de meritate sacri
quedā de solcpnitatē tm. ita et i mrio quedā st pñco
ad istam matri monij sic cōsensu p. uerba de pñci expulsi
et ite solus fac mrm. quedā st ibi ad solcpnitatē et de
corē sic solcpnitatē pñco sine qb. e uirz et legiptuz
mrm. q. tuz ad uirtutē. s. nō q. tuz ad honestatē. Glāde
simū mrm e q. fit sine solcpnitatibz pñci. et q. sic gñt
exponit se mag. pñco. posse et alter altuz dimitte q. uelit
et de facto cū alio ul. alia gñt. et sic i adultio manē. vñ
italibz cōsiliēdū e i foro pñci. ut denouo istac ethe cō
trabat. Vñ mrm aliud iniciatuz aliud cōfirmatū. In
tiatū p. uerba de pñci pñctū sine cōfirmatū p. carnale coplāz
vñ Aug. scribit. Notandum q. mrm pot. ee pñctū duobz
modis. uno mō scitatz. alio mō significatz. Matrimoniu
g. pot. ee pñctū scitatz. qm carnale coplāz. vñ Aug. scit
ad quādā que sit cō uirō suo uotū emusat castitatis dñe
sic inter cetera nō q. pñt tēpabilitas a cōmplexu carnali.
Idō maritus ee desiderat. ymo tanto sanctius cōiugis
manebitis pñco sanctorū. cōcordit placata suabit. S.
mrm nō e pñctū significatz. qm carnale coplāz cōiugio
cūz corpuz vñi et uxoris significat cōiugioz naturā diuine
et humane. Ip. filij dei. vñ hoc st de sacris ignali. e. s. et sic
soluit alia questio. Vñ inter btāz uirgine mariam
et ioseph fuit pñctū mrm. q. fuit pñctū scitatz. s. nō si
gnificatz. qdā dñt mrm iniciatū p. spōsalē. et futūro
ratū p. cōsensū de pñci cōfirmatū p. carnale coplāz. Item
mrm aliud legipmū et nō ratū. aliud ratū et nō legipmū.
Matrimoniu legipmū et nō ratū e mar. fidelis. et dñ
legiptuz. q. legali institutē ul. prouide moribz nō ē iustiz
dñi gñt. s. nō e ratū mrm q. sine fide fit. Aug. nō e ratū.

conjugii qd sine deo e ratu. h no legitur e qd mar legit
 cas p fidelis fit. h sine legitima sollemnitate gub ratu
 legitimu m m e i car legitimal p. ad debita sollemnitate gctur.

Quot st bona matrimonij. c. vii.

Bona matrimonij pnapali st ara. si fidelis plet a
 sagm. In fide attendi ne post viculu conjugale
 cu alia ul cu alio creat. In ple ut amale suscipiat. religiosi
 educat in sacra ut conjugiu no separet. Et no qd primu
 duo bona qnz st i matmonio qnz no Tertiu uo inseparabil
 adheret matmonio

De impedimentis matrimonij. c. vii.

Impedimenta matrimonij st xy. que impedunt
 m m gherdu a dirimut ia gctur si qd ip
 ul aliis qd pcedat m m. qm sensu conjugale exclu
 dit. Si uo sequit m m nullu prestat impedimentu
 sic p p uta exmple. Si riuosus no pot gher m m. Si
 si postea qrit efficiat timosus no p h solent matmoniu
 ite q h utriusq testiculii fici no pot gher m m si postea
 gctur m m ficiat no p h soluit m m. a intelligenduz
 e de alijs impedimentis. Que at st impedimenta matrimonij
 m his qd p sibi cotinet. Error. coedictio. notu. cognatio. emen.
 Cultus. disparitas ius ordo ligamen honestas

Si fil affinis si forte core nequbis
 Hec facienda utant conubia facta retineat. Pnter
 ista xy impedimenta que impedunt a dirimut m m. sunt
 alia duo q impedunt m m gherdu. h no dirimut ia gctur
 s. tps feriar. a medietu eae. vii. xlii. Eae uetat n no tps feriar
 Impedunt fici pmittit fci anni. Quatu itelligi debeat diadu e. a qdlib

De impedimento erroris

Erroratis oib impedimentis de qdlibz vop diadu
 e a primo de impedimento erroris p. q. ex sui na
 e no ex constituto eae sint pluraq impedimenta m miale coesuz

excludit. qm̄ q̄ciat nō cōsentat ut ff. de iur. iur. in. si p̄er.
rōrē ē erratū iudicial nullū ē. ut ē. de iur. iur. a. fac. igno. cū p̄
testm̄ nō id arto. vā si mulier ul' vir. erit i m̄mō ḡhō
nullū ē cōsensū. q̄ solū fac m̄m. Hō tñ q̄ t̄p̄ ē m̄m. p̄t
ē error circa p̄. vñsūp̄l. s̄ ut si de petro credat q̄ sit ioh̄s
erit error circa p̄. Alius error fortūne. ut si de paup̄e credat
q̄ sit nobilis diuē. Alius ē error qualitatis. ut si de ignobili
credatur q̄ sit nobilis. ul' de corrupta q̄ sit uirgo. nō error
s̄ ipedit m̄m. ut si credet q̄hē cū anartha. q̄hē cū anar
nullū ē m̄m. Error at̄ qualitatis fortūne nō ipedit m̄m.
vbi grā aliq̄ q̄hē cū aliq̄ credet eā ē uirginē ul' filiā regis
ē tñ ip̄ ē m̄m. ut si filia rustici tenet m̄m. ul' credit
q̄hē cū diuite. ē q̄hē cū paup̄e tenet ē m̄m. p̄p̄. q̄. hūi

I De impedimēto cōdictōis

Impedimēti cōdictōis inductū ē ab eccl̄a i f̄mōre
libertatis ē de hoc sciēdū ē. si m̄tur q̄hē cōsuo
faciatur. ul' liber cū ancilla tenet m̄m. ē ualida ē. si nō
libera q̄hē cū suo i ḡm̄ter quē credit ē liberū. ul' liber
cū ancilla nullū ē m̄m. it̄r cos. n̄ postēp̄ vā cognouit
v̄ cōdictōis ē tale cōsentiat s̄ cā uerbo ul' f̄to. ul' carnali
copla. nō tñ q̄ error prioris cōdictōis impedit. ē d̄m̄t
m̄m. nō at̄ error parisi ul' melioris. ut si suus q̄hē cū an
cilla quē credit liberā. ul' cū liberā quē credit ancillā. q̄ nō
decepit. n̄ h̄ q̄ obijciat q̄ de cōdictōis appōsit mō uide
s̄ de sp̄n. c. uij. q̄ idē iudiciū ē ibi ē hic

Q De impedimēto uoti

Quia impedimēti uoti nota q̄ intelligi de uoto cō
tinētiē. H̄ q̄ quoddā ē s̄m̄p̄ siue de uoto castitatis
ē archa h̄ ē notandū qd̄ dup̄ ē uoti cōtinētiē. H̄ q̄ q̄
ē simplex quoddā solēp̄ne. uotū s̄m̄p̄ ipedit m̄m. q̄hēndū
s̄ nō d̄m̄t iā q̄tū. uotū at̄ solēp̄ne. ē ipedit q̄hēndū
ē d̄m̄t iā q̄tū. q̄ at̄ uotū sit solēp̄ne. h̄ oliz siue altitao
m̄m. d̄m̄t. tñ hodie ē declaratū p̄m̄ Bonifacii. uij. c. de uo.